

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
7. jula 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 27

Pobeda sokolske misli

Veličanstveni dani I pokrajinskog sleta Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u Ljubljani, koji su bili do sada najveća sokolska manifestacija u našoj zemlji, učvršćuju veru u sokolske i narodne ideale

Kao neuđrudivi pionir jugoslovenskog državnog i narodnog jedinstva i prvoborac slovenskog bratstva i uzajamnosti naše Sokolstvo je na sletu u Ljubljani ponovno posvedočilo svoju ekspanzivnu snagu, nesalomljivu volju i ljubav oko fizičkog i moralnog pridizanja naroda, požnjevši u tome najlepše uspehe i sveopće priznanje

Slovensko sokolsko bratstvo — Jugoslovena, Čehoslovaka, Poljaka i Rusa — na delu

Sjajan uspeh sleta u svakom pogledu premašio je i najoptimističija očekivanja

Po sletu

Pokrajinski slet Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u Ljubljani, spojen s proslavom 70 godišnjice ustanovljenja prvog sokolskog društva u našoj državi, Ljubljanskog (Južnog) Sokola, bio je obavezan za osam župa, bližih suseda župe Ljubljana, pa je bio dakle zamišljen u manjem opsegu, otprilike tako, kao što su se do sada priredivali u našoj kraljevini i još svi pokrajinski sletovi predašnjeg Jugoslovenskog sokolskog saveza.

U sadanj organizaciji jugoslovenskog Sokolstva ljubljanski pokrajinski slet po broju bio je prvi.

Prvotni, skromniji, okvir toga sleta, međutim, volja samoga članstva spontano je povećala tako, da je u svakom pogledu zauzeo opseg svesokolskog sleta i po svemu premašio svesokolski slet iz god. 1922 u Ljubljani (JSS) kao i svesokolski slet iz god. 1930 u Beogradu (Savez SKJ).

To moramo najpre da naglasimo, podvlačeći time radosnu činjenicu našeg općeg napretka i naglog razvoja. Uske granice nisu nam više dovoljne; hoće nam se široke prostranosti. Računamo s tisućama. Kroćimo, moramo na-

Sokolstvo hoće to iskreno i plemenito čuvstvo da manifestuje najvidnijim, najjačim i najsnajnijim načinom, a što mu je doista bilo moguće na ovom ljubljanskom sletu, na koji su odasale svoja brojna odaslanstva, osim obaveznih župa, i sve ostale župe, tako da su se na ovom sletu našli sinovi i kćeri našega naroda iz svih predela Jugoslavije. Težnja našeg sokolskog bratstva ide za tim da združi svakoga sa svima i sve sa svakim. Pojedinač bi se osećao osamljenim i slabim, kada u njemu ne bi živila svest, da je sastavni i bistven deo celine. Taj plod našeg sokolskog uzgoja dozoreo je na ljubljanskom sletu u svoj svojoj raskošnoj lepoti, čija je moralna i materijalna vrednost tim

značajnija i dragocenija, jer je na sletu došlo do veličanstvenih manifestacija sokolskog bratstva i naše pripadnosti jednom narodu u jednoj jedinstvenoj domovini iz nas samih, iz dubokih duša i iz dubina sokolskih srca. Tačko govoriti samo istina.

Ljubljanski slet utvrdio nas je u uverenju, da smo mi Sokoli našli put duhovnog jedinstva, koji je u državnom i nacionalnom pogledu najveća, neprocenjiva i neprolazna tečevina sokolskog uzgojnog rada. Taj rad također i ne može da ima drugaćiju uspeha, jer mu je čvrsta osnova demokratska misao, koja se izrazuje u širokom okviru sokolske jednakosti. Naš put u budućnost — put naroda i države, da poli-

tičke i nacionalne jedinice i celine — vodi samo ton pravcu stvarnog rada. Ko beži u pustaru zasenjenu beznadnošću, bludnjom i egoizmom, taj beži iz područja konstruktivnog rada. Toga pregaže volja mnoštva, jer se preko njega pomalja napred u budućnost uskupelj val zdravog i jasnog života. Ruše se sve zapreke.

Tako jedinstvo misli stotina tisuća slijeno u jedno žarište — u plamen jedne te iste domovinske ljubavi — i takova skupost fizičkih snaga tih stotina tisuća zbita u jednoj volji — za jačanje zdravila svakoga za sve — to je slika i izraz istinskog živoga demokratskog naroda, koji je s vlastitim radom pokazao, da je vredan slobode, da tu

Ljubljana — Pogled na deo Kongresnog trga za vreme veličanstvenog sokolskog zbora dne 29. juna, posle povorka, u kojoj je učestvovalo preko 23.000 Sokola i Sokolica

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Zanimanje za ljubljanski slet
u Americi

Prvi pokrajinski slet Saveza SKJ u Ljubljani, koji je upravo završen, bio je predmet velikog zanimanja ne samo u redovima slovenskog Sokolstva u Evropi, već također i u čitavom svetu. Kao dokaz neka posluži glasilo slovenskog Sokolstva u Severnoj Americi »Slovenski Sokol«, koji donaša u svojem zadnjem broju od 15. juna sliku sletskoga znaka i obiju sletskih plakata, čime je svakako u velikoj meri doprineo velikom zanimanju medu američkom slovenskom braćom za naš sokolski pokret.

Sastav češkoslovačke ekspedicije na slet u Čikagu

Kako smo već izvestili krenula je češkoslovačka ekspedicija u Ameriku početkom mjeseca juna. Uz oficijelne delegate ČOS, kojima je na čelu sam starosta brat dr. Stanislav Bukovski, sačinjavaju češkoslovačku reprezentancu dve uzorne vrste Sokola i Sokolica. Mušku vrstu vodi treći savezni podnačelnik br. prof. Antonin Benda, načelnik praškog Sokola i urednik revije »Sokol«, žensku pak vrstu vodi članica ženskog načelništva s. Olga Fučíková. Istovremeno s ekspedicijom putuje također i glazbeni skladatelj sokolskih vezava br. Karel Matjejovec, koji je i ovog puta sastavio za članice upravo veoma uspeli glazbenu pratinju. Ova ekspedicija najveća je po broju, koja je uopće dosada otisla u Americu. Pošto ih je oko dve sto dvadeset osoba. Danas, kad ovo pišemo, slet u Čikagu već je završen, a isto tako i češkoslovačka reprezentanca završila je svoju propagandnu misiju po najvećim češkoslovačkim naseobinama da što jače učvrsti tamošnji sokolski rad.

Iz života češkoslovačkih društava u inozemstvu

Sokolska društva u inozemstvu nailaze na velike teškoće, ali na kakve teškoće nailazi Sokolstvo u Nemačkoj ne nailazi ni u jednoj drugoj državi. U Nemačkoj moraju n. pr. češkoslovačka društva da se opste služe nemackim jezikom, što pre Hitlerove vlade nije bilo. Češki jezik tolerirao se je ranije od svih nemackih vlasti. Usled skrajnje napetosti odnosa izgubilo je češkoslovačko Sokolstvo u Nemačkoj nekoliko vežbaonica, koje je držalo u zakupu, a koje su sada silom jačega pripala hitlerovskim gimnastičarima. Zbog teških prilika onemogućen je skoro svaki rad u društvinama, pogotovo je pak nemoguće da se pridruju bilo kakve utakmice ili druge zajedničke priredbe. — Češkoslovačko

(Nastavak sa 1 strane)

slobodu zna da ceni u najširem značenju reči i da bi također znao da tu slobodu brani od svakoga, koji bi htio da se bilo na koji god način digne protiv njeg, bilo izvana ili iznutra. Naše krasno sletište u parku Tivoli — dokaz fizike snage Sokolstva i njegove stručne sposobnosti, koja se je mestimice uzdigla do vrhunca savremene savršenosti; zbor Sokolstva nakon svečane povorkе na Kongresnom trgu u susjednim ulicama — dokaz je naše moralne snage i slovenske sokolske svesti, koja je uskoplje do kulminacije u reči, pesmi i glazbi.

Te dve skrajne i vrhunačke točke ljubljanskog sleta nije moguće nikada zaboraviti i do tolake visine ne može osim Sokolstva niko da podigne moralno i fizičko zdravlje našega naroda. To je bilo određeno svima nama, i to smo svi izvršili u punoj meri. Zaboravljeni su svi napor. Hoćemo dalje, moramo napred!

Što bi se dogodilo, kad bi na ta dva mesta zaorio glas zapovedi: Braćo i sestre, domovina zove! Sokolska čast zove!

Ali mi želimo mira; hoćemo srednjih prilika; hoćemo mačeve u korice; hoćemo pripravnost u mislima i mišicama! Pokazali smo kakovi smo, što znamo i što možemo. Pokazali smo sramno manji deo svoga broja, a po tome što je video svet, može da prosudi, kavki smo i koliko nas je, kada bi se na zov domovine uzdigla na pohod sva naša mnoštva! Hoćemo da se bezuslovno poštuje samostalnost i nepovredljivost državne i narodne celine; hoćemo da se ne oskrvjuje čast naših zastava; hoćemo da premostimo jazove nesvesti i zavisnosti, neprijateljstva i kleveta s lučom spoznanja i sa slobodom nacionalnog sokolskog rada te krepasnog, poštenog, vitezkog života! Say narod hoćemo da zdržimo u svome krugu.

Tu našu volju narod razume, a što je dokazalo njegovo učešće na ljubljanskom sletu. Narod je sve priredbe od oktobra prošle godine pa do zaključka

Sokolstvo u Francuskoj međutim razvija se u vrlo povoljnim okolnostima, jer je tamо, naravno, mnogo više razumevanja za slovenska pitanja. Centralno društvo u Parizu polagano, ali sve temeljitiće, radi na osnivanju francuskog okružja zagranične župe. Samo pariško društvo, koje broji 35 vežbača i jednak broj članica i naraštaja, počelo je pred nekoliko godina s osnivanjem svojih četa svuda gde je i malo jača češkoslovačka kolonija. Četa u Venzeu, koja je osnovana prošle godine, podigla se toliko da će biti po svoj prilici već ove godine oglašena za samostalno društvo. Pariski Sokoli učinili su i još jedan korak napred; osnovali su naime svoju drugu četu u Salanmincu, gde je dovoljno preduslova za uspešan razvitak čete odnosno kasnijeg društva.

Saradnja između Sokolsiva i sporta u češkoslovačkoj

Kako smo već svojevremeno izvestili bilo je došlo između češkoslovačkog Sokolstva i raznih sportskih saveza do sporazuma gde zajedničkih takmičenja, registracije takmičara itd. Spomenuti sporazumi stupili su na snagu nešto ranije od određenog vremena, izmedu pak ČOS i češkoslovačkog atletskog saveza stupila je pogodba na snagu za međusobna takmičenja 1. jula ove godine. Među sokolskim takmičarima zavladalo je baš zbog tih budućih zajedničkih takmičenja upravo živahnih pripremanja. Ta Sokolstvo ima naročito velik broj svestrano spremnih lakoatletičara, koji će u raznim granama lake atletike postići baš lepe uspehe. Tako se već pripremaju praski, brnski i drugi takmičari da u bratskom krugu s češkoslovačkim lakoatletičarima omere svoje snage a u cilju što jače propagande telesnog uzgoja.

O početcima češkoslovačko-jugoslovenske uzajamnosti

Uoči odlaska češkoslovačke braće na pokrajinski slet u Ljubljani, objavio je brnski list »Lidov noviny«, iz pera L. Jandaska, vrlo lep članak, u kojem pisac u kratkim potezima opisuje glavne pojave saradnje češkoslovačkog Sokolstva s jugoslovenskim sokolskim redovima. Tu je prikazano prvo doba Sokolstva medu Cesima i južnim Slovenima, pravilno s u kritički podvučeni svim važnijim momentima, što je poslužilo čitačima pomenutog lista, koji je u češkoslovačkoj veoma rasprt, kao dobro informativno sredstvo za upoznavanje naših sokolskih prilika. Svakako je pisac spomenutog članka učinio veliku uslugu međusobnim vezama severne i južne braće.

sleta pratio svuda u rekordnom broju i pretežno sa živim zanimanjem i iskrenim izrazima simpatija i priznanja. Na svim priredbama videli smo predstavnike, koji su Sokolstvu ili blizu, ili već zadojeni njegovom mišlju — videli smo sokolske čete u takovo disciplinovanosti i u tolikoj svesti i pripravnosti, da su nas sve zadivile do najviše mere. Brat Anton Krejčí, prosvetar ČOS, kaže o našim sokolskim četama u »Lidovim novinama«: »Sokolske čete — to je nešto naročito... Njihova radost prema telovježbi i njihova gorljivost, kojom su vežbali, izazvala je opće priviranje.«

Osobiti sjaj dalo je ljubljanskom sletu tako časno, upravo impozantno učešće naše slovenske braće i sestara, koje ovdje navodimo po snazi njihovog pridošlog broja: stigla su nam braća i sestre iz Češkoslovačke, pa Rusi i Poljaci, da također i ovom prilikom javno i ponovno zasvedočimo sokolsko bratstvo, da produbimo i učvrstimo međusobne bratske veze i da svemu svetu dokazemo, da smo jedno i da ćemo jedno i ostati. Ta manifestacija sokolske slovenske uzajamnosti uspela je potpuno. Braća i sestre iz slovenskih zemalja osećali su se medu nama kao kod svoje kuće. U razgovoru s njima imali smo mogućnosti da se još tešnje zbljimo, smijući osnove za budući zajednički rad.

Slet je za nama. Na temelju iskustava, koja su u obilnoj meri stekli priredavi slet, svi tehničko - prosvetni činitelji, koji su slet pripravljali i do kraja izveli tako energično, disciplinovano i do skrajanje napetosti svih svojih sila, nisu sada prekrstili ruke već po prokušanim putevima kroće u susret novim, još većim i potpunijim uspesima.

Od tega međaša napred vredi za sve nas u još većoj meri Tiršev nauk o većtom pokretu i o većitem nezadovoljstvu. Otvaraju nam se nova obzora, kojima u tom času ne vidim granica. Ali jedno moramo da istaknemo: bez Sokolstva nema više nacionalnog života, koji vodi napretku!

E. Gangl

70-godišnji jubilej jugoslovenskog Sokolstva — pravi triumf Tirševe sokolske misli na slovenskom jugu

Ljubljanski slet — najdostojnija proslava sok. Vidovdana Njegovo Veličanstvo Kralj, u znak svoje najviše pažnje prema Sokolstvu, poklonio je po Svome zastupniku jubilaru Ljubljanskom Sokolu krasnu zastavu

Oko 26.000 Sokola i Sokolica, od toga 3000 češkoslovačkih, stiglo je u glavnim sletskim danima u Ljubljani — Učešće Rusa i Poljaka — Brojni odlični gosti iz zemlje i sa strane — Pretevniči Kraljevske vlade, Senata i Narodne skupštine — Ogromno učešće naroda

Sjajan uspeh svih priredaba glavnih sletskih dana — Krasni, impozantni nastupi jugoslovenskog, češkoslovačkog i ruskog Sokolstva — Jugoslovenski seoski Sokoli izazvali su udivljenje domaćih i stranih gostiju — Divan nastup jugoslovenske vojske i mornarice

Velebna sokolska povorka i veličanstveni sokolski zbor — Ljubljana u jedinstvenom oduševljenju i sokolskom zanosu Odlična organizacija i vodstvo sleta

Javni nastup naraštaja, dece i vojske dne 21. juna

Kako je silno nevreme omelo javni nastup dece, naraštaja i vojske, odlučilo je savezno načelništvo u sporazumu sa sletskim odborom da održi javnu vežbu u sredu dne 21. juna posle podne u 6 časova. Znalo se je već unapred da će to faktično biti nastup samo ljubljanske sokolske omladine i bratskog češkoslovačkog naraštaj, ali se je htelo ovim nastupom pružiti neko moralno zadovoljstvo barem omladini. Ljubljane i bližnje okoline, a također i ljubljanskom općinstvu, koje je s nestreljenjem htelo da vidi visinu telesnog a i duhovnog uzgoja najmladih sokolskih pripadnika, pa makar i u skromnijem opsegu.

Pokus za ovaj javni nastup održani su do 5 i po sati, a u šest imala je da otpočne javna vežba. Već mnošto ranije zakazanog vremena ispunilo je nacionalno gradaštvu Ljubljane, iako je bio radni dan, prostrano sletište na kojem se je sleglo preko 10 hiljada gledalaca. Među gledaocima zapazili smo predstavnike Sokolstva, vojske, vlasti, raznih udruženja i korporacija kao: zastupnika bana Dravske banovine br. dr. O. Pirkmajera, zastupnika komandanta Dravske divizije oblasti g. generala Popovića, gradonačelnika Ljubljane br. dr. D. Puca, konzula Češkoslovačke Republike br. inž. Ševčík, zastupnika ČOS br. Truhlarža, Havela i Kepla, brojne članove savezne uprave SKJ na čelu s I zamenikom starešine br. Ganglom i mnogim drugim videnijim predstavnicima javnog, kulturnog i privrednog života.

U šest časova počeo je javni nastup s točkom muške i ženske dece, kojih je nastupilo 1056 na broju. Izvezeli su svoje proste vežbe vrlo skladno i lepo, što je izazvalo kod gledalaca buorno odobravanje. Iza dece nastupilo je 30 češkoslovačkih naraštajki, koje su izvodile vežbe s vencima IX sves-

kolskog sleta u Pragu. One su svojim preciznim izvođenjem ubrale buru odobravanja i poklaka. Nato je nastupio češkoslovački naraštaj, njih 135 na broju, s vežbama koje su bile vrlo teške, ali efektne. U njima su sadržani svih osnovi zdravog telesnog uzgoja. Svoje vežbe izveli su sjajno i ubrali zaslужeno priznanje svim gledalaca. Stupili su na sletište sa svojom zastavom s kojom su po svršetku vežbe odali pozdrav općinstvu. Iza češkoslovačkog naraštaja nastupio je naš muški naraštaj, njih 408 na broju, sa svojim prostim vežbama, koje su izveli besprekorno, lepo, skladno i efektno. I oni su bili nagradeni obiljem odobravanja. Iza njih nastupile su naše naraštajke, njih 400 na broju, koje su na opšte odobravanje izvele svoje proste vežbe. Iza toga nastupilo je u vihor odobravanja 220 vojnika planinskog puka iz Ljubljane, koji su izvodili proste vežbe s planinskim palicama. Njihovo držanje, izvođenje vežba, kao i nastup i otstup izazvalo je buru oduševljenja i poklaka našoj vojsci i Sokolstvu. Nato se pojavilo na sletištu 88 vojnika biciklističkog bataljona iz Ljubljane. Već sam njihov nastup, njihovo strujanje sletištem poput disciplinovanog potoka našao je na spontano odobravanje čitavog općinstva. Izvodili su proste vežbe sa svojim biciklima. Njihove vežbe bile su u svakom pogledu savršene. Svoju vežbu završili su strujanjem s biciklima sa slovom A, što je podiglo umerbes poklaka Kralju, vojsci i Sokolstvu.

Ovaj javni nastup, mal kolikogod je bio izveden u vrlo malenom opsegu, ipak je pokazao kakav duh i kakav rad provejava našim sokolskim vežbaonicama i našim najmladim sokolskim pripadnicima. Naša očekivanja su se ispunila i mi vedri gledamo u našu sokolsku omladinu, koja će do skoro da zauzme mesta naših prokušanih sokolskih voda i radenika.

U šest časova počeo je javni nastup, ipak je pokazao kakav duh i kakav rad provejava našim sokolskim vežbaonicama i našim najmladim sokolskim pripadnicima. Naša očekivanja su se ispunila i mi vedri gledamo u našu sokolsku omladinu, koja će do skoro da zauzme mesta naših prokušanih sokolskih voda i radenika.

Uoči glavnih sletskih dana

Već za vreme dana sokolske dece, naraštaja i mornarice dne 18. juna, koji je slet medutim omelo nevremem, Ljubljana je bila potpuno pripravljena da primi silne sokolske čete iz svih krajeva Jugoslavije kao i impozantan broj iz Češkoslovačke. Već danom 23. juna počeli su da stižu redovitim vlakovima brojni Sokoli i Sokolice, koji su imali da učestvuju pretsletskim takmičenjima u danima 25. i 26. i 27. juna. Glavni kontingenti Sokolstva stizali su neprestanom od 26. juna naveče do 27. u noći, kada je samo izvanrednih vlakova, prepunih Sokola i Sokolica iz svih krajeva države stiglo 18. neuračunavši i sve redovite vozove, koji su bili silno počinjeni i prepuni Sokola, nadalje još i 4 posebna vlaka, koja su stigla iz Češkoslovačke, i to 3. 25. juna preko Jesenice iz Praga sa 2400 Sokola i 1 iz Brna dne 27. juna sa 618 Sokola i Sokolica. Ukupno stiglo je u Ljubljani pred glavne sletske dane nešto preko 26.000 Sokola i Sokolica.

Pri dolasku sokolskih vlakova Sokole su dočekivali članovi sletskog odbora i funkcioneri pojedinih odsaka sletskog odbora, kao nastanbeni, prehranbeni, redateljski, prijemni i ostali, koji su ih otpremali u određena prenošta i davali im potrebna uputstva kako u pogledu same prehrane tako i za javne nastupe i ostale priredbe, koje su bile predvidene.

Sve te dane ljubljanska stanica pokazivala je naročiti izgled, pun ži-

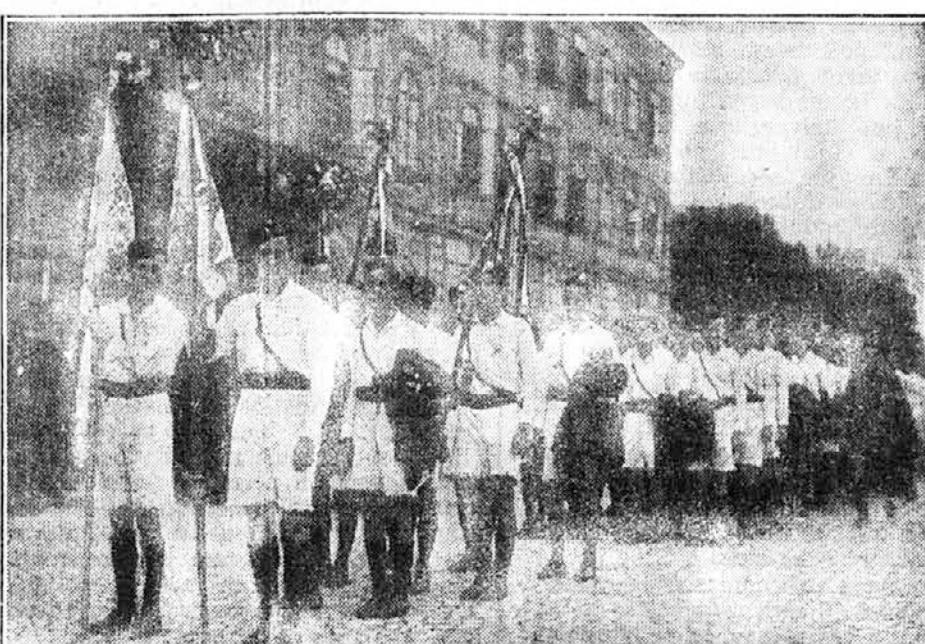
vota i radosti. Pred samom stanicom tih dana okupljalo se je od ranoga jutra da kasne večeri veliko mnoštvo gradaštvu kao i samih Sokola i Sokolica koji su dočekivali Sokole i ostale sokolske goste. Pri stizavanju vlakova stanicom orili su se urnebesni poklaci, pozdravi i otpozdravljanja, a to naročito dolazilo je do svog najvrednijeg izražaja pred samom stanicom, gde je gradaštvu nestreljivo isčekivalo svoje drage sokolske goste. Od stanice pa do pojedinih prenošta pristigli Sokoli i Sokolice bili su neprestanu najsrdačnije pozdravljanja i susretani s osobitom pažnjom, ljubavlju i izvanrednom predusretljivošću. Izlegd Ljubljane tih dana menjao se je svakoga časa, jer je raspoloženje raslo neprestanom, i na svakom kraju osećalo se istinsko odusevljenje, koje je bilo toliko otvoreno, toplo, bratsko. Posyuda se je videlo, da su započeli veliki sokolski dani, glavni dan i pokrajinski slet. Predstavniči sletne posredstveno predstavniči, sletne značke i t.d.

U Jesenicima češkoslovačkoj braći bio je priredjen neopisivo srdačan doček. Tamo su ih dočekali mesni Sokoli, članstvo i n

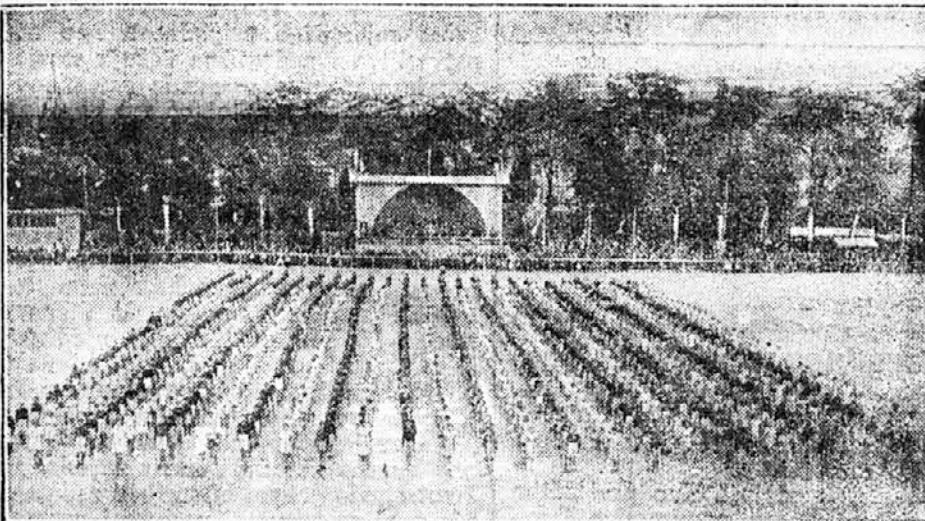
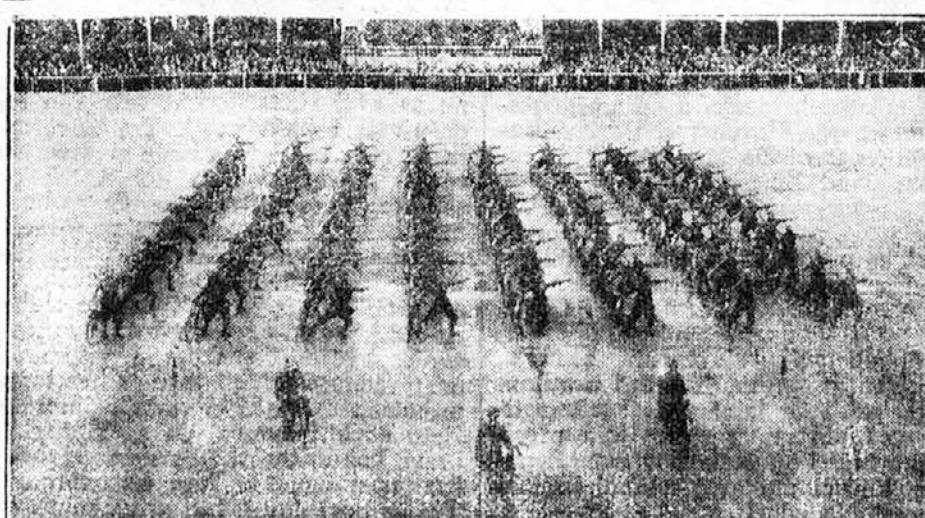
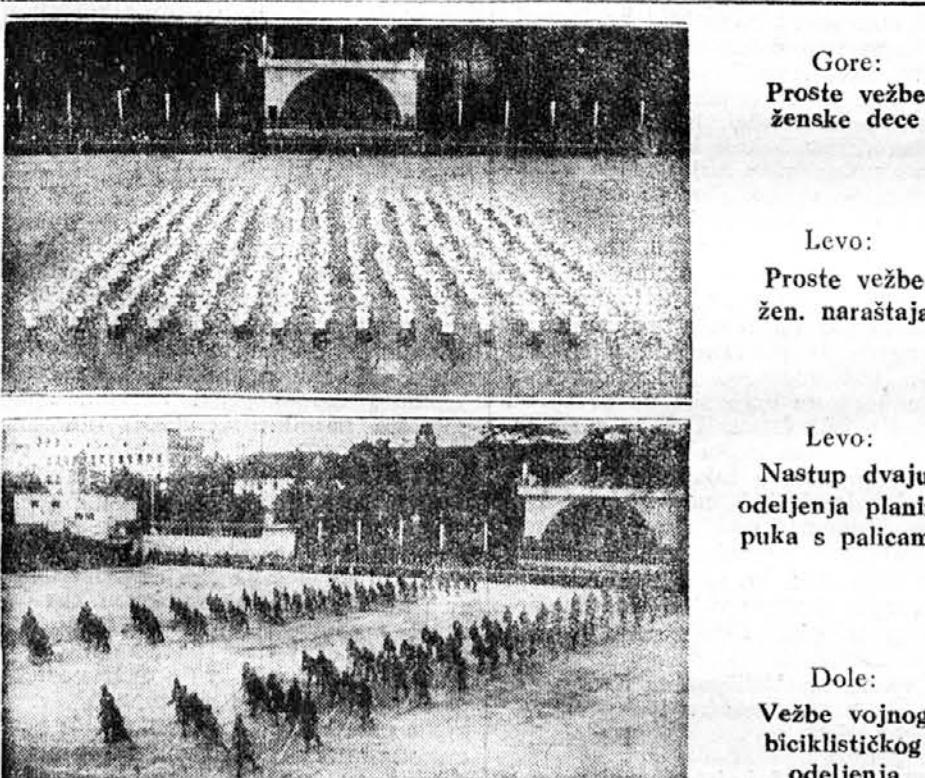
Sa sletu dece, naraštaja i vojske 21. juna

Doček češkoslovačkog naraštaja kod gl. kolodvora u Ljubljani

Češkoslovački naraštaj pri dolasku u Ljubljani

Gore:
Proste vežbe
ženske deceLevo:
Proste vežbe
žen. naraštajaLevo:
Nastup dva
odeljenja planin.
puka s palicamaDole:
Vežbe vojnog
biciklističkog
odeljenja

društva Jesenice br. dr. Maks Ober snel, komesar pogranične policije br. Čermak i gradonačelnik br. Mr. ph. Žabkar, a u ime sletskog odbora izrekao im je dobrodošlicu br. Pohare. Nakon pozdravnih govora glazba je intonirala češkoslovačku himnu. Za ovako srećan doček u ime ČOS zahvalio se načelnik br. Miroslav Klinger, a nakon toga je glazba osvirala našu himnu. Tada je vodstvo transporta ČOS sazvalo vodnike vagona i dalo im uputstva, razdelilo sletske legitimacije i značke. Meštani Jesenice obasuli su češkoslovačku braću i sestreevećem. Do odlaska vlaka izmenično su svirale sokolska glazba iz Jesenica i sokolska glazba sa Vino hrada marševe i narodne davorije.

Još se prvi vlak nije pripremio za odlazak, a već je u stanicu ulazio drugi češkoslovački transport, koji je dočekala pozdravna sokolska koračnica. Opet se digao urnebes pokliča, pozdravlja i otpozdravljanja. U tom času odlazi prema Ljubljani prvi voz. Čovek se je teško snalazio i od oduševljenja nije znao na koju stranu da obrne svoj pogled i kome da uputi svoj pozdrav: onima koji su dolazili ili prve vozu, koji je odlazio. Oduševljenje bilo je neopisivo.

Iz drugog vlaka, burno pozdravljeni izišli su iz vagona voda transporta br. Moulik, br. dr. Keler i s. Bur grova, pozdravljajući se s prisutnom već pomenutom braćom, koja su ih dočekala. S ovim drugim transportom stigla je i sokolska muzika iz Louna, koja je takođe neprestano svirala. Nakon kraćeg stajanja na stanicu krenuo je i ovaj drugi vlak u tačno određeno vreme prema Ljubljani.

Nakon nekoliko minuta ušao je u stanicu i treći transport, također kao i oni prvi sa preko 800 učesnika. Vodio ga je br. Kudela sa br. Prohaskom i s. Tusarovom. Kao i prvi i drugi, i ovom trećem vlaku prireden je jednako srećan i topao prijem. Vreme je brzo odmicalo, te je i ovaj treći transport krenuo burno ispraćen prema Ljubljani. Na putu iz Jesenice sva tri transporta sve do Ljubljane bila su srećno dočekivana od naroda. Naročito je bio srećan doček u Kranju, gde su na stanicu pored mnoštva naroda bili okupljeni Sokoli i vatrogasci s muzikom.

Veličansiven doček u Ljubljani

U Ljubljani prvi češkoslovački transport stigao je 25. juna u 16.20 časa, a u razmacima od dvadesetak minuta stigao je drugi, pa tako i treći transport.

Već mnogo pre dolaska prvoga voza na ljubljanskoj stanicu našli su se predstavnici Saveza SKJ na čelu s I i II zamenikom saveznog starešine braćom Ganglom i Paunkovićem, savezni načelnik br. Ambrožič, zamenici saveznog načelnštva br. Vojinović i Jeras, članovi sletskog odbora na čelu s predsednikom odbora, starostom Ljubljanskog Sokola br. Kajzeljom, predstavnici pojedinih odsaka sletskog odbora, glazba Sokolskog društva Ljubljana I, predstavnici vlasti i štampe.

Pred samom stanicom pak nagrulala je sa svih strana ogromna masa građanstva od par desetaka tisuća.

Kada se iz daljine pomolio vlak glazba je intonirala koračnicu. Vlak ulazi u stanicu. Val neopisivog oduševljenja, urnebesno pozdravljanje i klicanje, koje se za dugo nije stišavalo. Prvi iz vlaka istupili su kao i u Jesenicama vode transporta, koje su s nekoliko reči pozdravili predstavnici našega Sokolstva. Odmah se je zapazila i ovom prilikom poslovna disciplina češkoslovačkog Sokolstva. Tek na zapovet istupili su svi iz vlaka i poredali se, čekajući, iako umorni od dvadesetsatnog putovanja i nespavanja, na daljnju zapoved. Pomišljalo se u početku da bi se sačekalo još i ostala dva češkoslovačka voza pa da bi se zatim pošlo u povorci u grad. Međutim vodstvo našega sleta na čelu sa saveznim načelnikom br. Ambrožičem uvidelo je, da bi to značilo nepotrebni maksimum iziskivanja fizičkog napora od i onako putom premorenog češkoslovačkog Sokolstva, pa su stoga češkoslovački Sokoli i Sokolice, kako je koji vlak stizavao, odilazili odmah u svoja određena prenočišta.

Kada su češkoslovački Sokoli i Sokolice izišli iz rajona železničke stанице dočekala ih je bure pokliča i urnebesno pozdravljanje, koje se orilo iz ogromne mase sabranog građanstva, kao i od već pristiglih jugoslovenskih Sokola i Sokolica. Od stанице pa putem sve do prenočišta, češkoslovački Sokoli, predvedeni glazbom, bili su predmet najtopljih, spontanih ovacija i simpatija cele Ljubljane. Kada god su prolazili, a naročito glavnim ulicama, pogotovo Miklošičevom cestom, češkoslovački Sokoli i Sokolice, svi, prvi, drugi i treći, te dne 27. juna prispešili četvrti transport iz Brna, bili su obasuti pravom kišom eveća.

U razmaku od kojih dvadeset minuta, tačno prema predviđenom voznom redu, stigao je toga dana i drugi, a zatim i treći češkoslovački transport. Svi podjednako bio je prireden upravo triumfalni doček, da je mnoge dirnuto do suza. To je bio kao neki uvod u veličanstvenu sokolsku povorku, koju je Ljubljana tako

Sa glavnih sletskih dana Dolazak Sokolstva u Ljubljani

Dolazak češkoslovačkih Sokola u Ljubljani — Sletski nastanbeni otsek imao je pune ruke posla smeštajem Sokolstva u prenočišta i otpremom prtljaga
Ipak, sve je pošlo u najlepšem redu

Češkoslovačke Sokolice pri dolasku u Ljubljani polaze u svoja prenočišta,
putem burno pozdravljanje

Načelnik ČOS br.
dr. Klinger i član
predsedništva
ČOS br. Havel
sa načelnikom
Saveza SKJ br.
Ambrožičem na
čelu češkoslovačkih
Sokola po dolasku
u Ljubljani
otpozdravljaju
na ovacijsko
građanstvu

Građanstvo Ljubljane s najživljim interesom prati dolazak sokolske vojske

Ponositi Sokoli naših seoskih četa pri dolasku u Ljubljani

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

nestrpljivo očekivala, pogotovo jer prilikom naraštajskog dana, koje je omalo silno nevremeno, nije mogla da dade oduska svojim vrelim osećajima i skrenog i otvorenog oduševljenja i simpatija prema Sokolstvu.

Cetvrti sokolski vlak iz Češkoslovačke stigao je u utorak 27. juna oko 12.30 sati. Kao ni pri ostalim dolascima češkoslovačkih i naših sokolskih vozova ni za ovaj nije bilo naročito organizovanog oficijelнog prijema, ali svejedno doček je bio veličanstven. S ovim četvrtim vozom stiglo je 618 Sokola i Sokolica iz Moravske i Slovačke pod vodstvom prosvetara ČOS brata Krejčića iz Brna. Pri dočeku na stanicu našli su se u ime Saveza SKJ članovi savezne uprave na čelu s potstarešinama braćom Ganglom i Paunkovićem, zatim predstavnici sletskog odbora s predsednikom odbora starostom br. Kajzeljom i članovima pojedinih oseka sletskog odbora, a od strane ČOS bio je potstarešina ČOS br. Truhlarž s ostalom češkoslovačkom braćom, nadalje ljubljanski konzul Češkoslovačke Republike inž. Sevcik, predstavnik Jugoslovensko-češkoslovačke lige i Češke obce u Ljubljani i mnogi drugi. S češkim i slovačkim Sokolima stigao je bio takoder i član predstavnštva ČOS br. Prager i načelnik češke zagrađene župe br. Planička. I ovome četvrtom češkoslovačkom vozu sve od granice pa do Ljubljane bio je putem prireden izvanredno srdaćan doček. U Mariboru u ime župe pozdravio ih je br. prof. Kenda. Od Maribora pak do Ljubljane ovaj četvrti voz zaustavio se samo u Zidanom mostu, gde su ga dočekali tamošnji Sokoli sa željezničkom glazbom. S ovim četvrtim vozom stigao je bio takoder i ugledni naučnik br. prof. Pogorželov iz Bratislave.

Putem od ljubljanske stanice pa sve do prenoćista u Tehničkoj školi i ovaj četvrti transport češkoslovačke braće i sestara bio je jednak najsrdaćnije pozdravljanju i obasut masom eveća. Ovaj tako topli, bratski doček češkoslovačkih Sokola i Sokolica prizveo je da nje silan i neizbrisiv dojam. Ovakvim dočekom Čehoslovaci bili su duboko dirnuti i posvema iznenadeni, te nisu nalazili reči da se za to zahvale.

Dolazak jugoslovenskih Sokola iz unutrašnjosti

Već od 23. juna jurili su prema Ljubljani brojni vlakovi, prepuni Sokola i Sokolica, a 26. i 27. juna stizavali su vozovi posebni i redoviti jedan za drugim sa Sokolima i Sokolicama iz svih krajeva zemlje. Teško se je bilo naći na svakom dočeku. Mnogo ih je bilo. Dolazili su sa svih strana. Došlo ih je daleko više nego što se očekivalo. Niko nije ni mogao pomisliti, da će i pokrajinski slet Saveza SKJ u Ljubljani, kome su morale obavezno da učestvuju samo osmoro župa, razviti se u pravi svesokol. slet najvećeg stila, kakavog stvarno još da danas nije upamtila naša zemlja, a i osim onih praških svesokolih sletova takođe ovakih još nije nigde bilo. Sa svih strana stizavalo je na desetke i desetke tisuća Sokola i Sokolica. To je bila prava i istinska mobilizacija, spontana, bez naredenja vrhovnog sokolskog vodstva, Saveza, dobrovoljna mobilizacija jugoslovenskog Sokolstva, koje se je slijalo u Ljubljani i u njoj udarilo svoj ogromni tabor. To je bila sokolska vojska, koja je zaposela Ljubljani. Svuda je vladalo veselje, svuda radost i oduševljenje. Odasud se orila pesma i odzvanjali glazbeni zvuci sokolskih marševa.

Izgled Ljubljane u glavnim sletskim danima

Ljubljanskim ulicama videla se je tih dana u malom sabrana sva naseljena otadžbina, svu njeni najblizi i najudaljeniji krajevi, koje su tih dana predstavljali na sokolskom sletu jugoslovenski Sokoli i Sokolice. I Jadran, i Crna Gora, i Južna Srbija, i Šumadija, i Vojvodina, i Banat, i Srem, i Bosna, i Hercegovina, i Lika, i Kordun, i Posavje, Hrvatsko Zagorje, i Podravina, i Posavina, pa sve tamo do gordog snežnog Triglavu, sve se to našlo na ovom veličanstvenom sokolskom zboru u Ljubljani, udruženo u bratsku ljubav s braćom Čehoslovacima, Rusima i Poljacima. Osobitu pozornost svračali su na sebe naši kršni seoski Sokolovi, naročito iz južnijih krajeva naše otadžbine. A što da kažemo o našim dičnim Njegoševim potomcima! Njihova bogata nošnja zadivila je svega. Videlo se je, da su ponosni i gori, a inauj i radšta. A češkoslovački Sokoli i Sokolice? Gde si se

okrenuo svugde ih je bilo, svu vrednu, nasmejani, radosni, oduševljeni. »Zdravo! »Na zdar!« — čulo se je sa svih strana pozdravljanje i odzdravljanje naših i Čehoslovačkih.

Većer 27. juna preobrazila je Ljubljana u pravi velegrad. Pa ni u milijskom velegradu ne kipi tako život, kao što je kipeo tih dana u našoj maloj beloj, sokolskoj Ljubljani. Iako je vreme bilo nestalno i promenljivo, inak osećaji svakoga učesnika bili su tako snažni, upravo uzavreli od sokolskog zanosa, da bi prkosili svakom vremenu. Medutim, vreme se je ulepšalo, i nije moglo biti ugodnije za sve priredbe glavnih sletskih dana.

Vlakovi su stizavali prekrcaći

Od svih vlakova najjači po broju bio je onaj, koji je stigao iz Beograda sa 1700 Sokola i Sokolica. To je uopće bio jedan od najvećih sokolskih vlakova dosada uopće, a valjda i najveći što ih poznaju željeznička kromika. Kompozicija toga voza imala je 46 osobnih vagona. Naravno, da je vlak stigao u Ljubljani sa priličnim zakašnjenjem, što medutim naše beogradske Sokole nije odvise smetalo, kako se to najbolje videlo po njihovom dolasku u Ljubljani, kada su veličanstveno dočekani bili tako svezni i srdačno otpozdravljani na priredbi u ime ovacije.

Najmanji od pristiglih posebnih sokolskih vlakova brojio je 600 Sokola i Sokolica. Posebni vlak sa Sokolima iz župe Vel. Bečkerek i Novi Sad brojio je 1500 lica, onaj iz zagrebačke župe 1600, iz banjalučke i osječke župe 1400, iz karlovačke župe i iz župe Novog mesta oko 1200, a da ne navadamo ostale vlakove, posebne i redovite, koji su doveli upravo jedno ogromno mnoštvo Sokola i Sokolica. Svega ukupno, kako smo već spomenuli, stiglo je u Ljubljani s Čehoslovacima punih 26.000 Sokola i Sokolica.

Američki Jugosloveni na sletu

Medu prvim sletskim gostima stigli su u Ljubljani dne 24. juna i naši seljenici iz Amerike, njih 45 na broju. Braću iz Amerike dočekali su na stanicu predstnik sletskog odbora br. Flegar, zahvaljujući im dobrodošlicu. Na izlazu iz stanice goste je pozdravila svečana koračnica, koju je igrala glazba »Sloga«. Američki gosti bili su osobito sređano pozdravljeni te su im bile priredene ovacije.

Dolazak vojske i mornarice

Dne 25. juna u 8.30 sati izjutra stiglo je u Ljubljani oko 200 mornara, koji su imali da uzmu učešća na javnom nastupu. Mornare dočekala je glazba Dravskog divizije. Veliko mnoštvo sveta, koje je bilo sabrano pred kolodvorom, priredilo je našim čuvanima Jadranu burne ovacije.

Istoga dana stigla je u Ljubljani takođe i kopnena vojska, i to odeo iz Maribora. Celja i planinski puk iz Škofje Loke. I njima je takođe bio prireden od strane Sokolstva i gradanstva najsrdaćniji doček.

Dolazak ruskih Sokola

Dne 27. juna u 14 sati stigli su u Ljubljani i ruski Sokoli i Sokolice iz naše države, a s njima takođe i jedno izaslanstvo ruskog Sokola iz Bugarske. Na stanicu dočekali su ih predstavnici našega Sokolstva na čelu s potstarešinom Saveza SKJ br. Ganglom, te starom Ljubljanskog Sokola br. Kajzeljom, predstniku sletskog odbora, i tajniku sletskog odbora br. Flegar. Dok je vlak ulazio u stanici s ruskom braćom svirala je svečani marš glazba Sokolskog društva Ljubljana I Tabor. Doček ruskih Sokola bio je nada sve srdačan, unatoč što je tada padala prična kiša. Ruske Sokole i Sokolice dočekalo je pred stanicom mnoštvo naroda, koje ih je najiskrenije pozdravljalo. U uzornom redu ruski Sokoli i Sokolice, toplo pozdravljani od gradanstva, promarširali su od stанице ulicama grada do svog određenog smještaja. Za glazbom stupali su uz predstavnike jugoslovenskog Sokolstva vođi ruskog Sokola braća: Dražija, Arantanom, Kambulin, Baljeac, Grabor i br. Rževski, a za njima nošeni su barjaci raznih jedinica ruskog Sokola. Na Miklošičevu cesti ruski Sokoli i Sokolice bili su obasuti svećem. Stupajući ulicama ruski Sokoli pevali su krasne ruske pesme, da je izgledalo, da ulicom stupa jedan odličan pevački zbor. Ruski Sokoli bili su smešteni u Mostama kod Ljubljane, a Sokolice u gradskom zakloništu. Ruski Sokola i Sokolica došlo je nešto preko 300.

Zastupnici narodnog predstavništva na sletu

Na prošlom sletu u Ljubljani Narodno predstavništvo, ukazujući kao i uvek svoju najveću pažnju našem Sokolstvu, odredilo je i ovoga puta svoje naročite zastupnike na sletu u Ljubljani.

Senat zastupali su potpredsednik br. dr. Fran Novak i senatori braća: Pavlo Vujić, Milutin Dragović, Atanasija Šola, dr. Dinko Trinajstić, dr. Sa-

va Glušac, dr. Slavko Ljubibratić, dr. Vladimir Ravnikar i dr. Gustav Gregrorin.

Narodnu skupštinu zastupali su skupštinski tajnik narodni poslanik br. Gavro Milošević te narodni poslanici braća: dr. Oton Gavrančić, dr. Ljudevit Pivko, dr. Milan Metkić, dr. Bogdan Vidović, Milan Dobrovolsjac, Lovro Petovar, Rasto Pustoslemšek, Janko Račić, Svetislav Mihajlović, dr. Milorad Kostić, vojvoda Jovan Dovedenski, Vlado Spahinić i dr. Drago Nikolić.

Pretsedniku Pojrske Republike Ignaciju Mošćickom
Varšava.

Na jubilarnoj proslavi jugoslovenskog Sokolstva sabrano slovensko Sokolstvo u Ljubljani jednodušno u svojim načelima i težnjama, da najjače zblizi slovenske narode na svakom polju nacionalnog života i nacionalne delatnosti, pozdravlja predsedniku Pojrske Republike, kličući mu iz dubine sokolskih srca Czolem! Zdravo! Gangl.

Citanje telegrama poglavarama bratskih naroda sva dvorana popratila je urnebesnim poklčima.

Nakon što je glazba osvirala jugoslovensku, češkoslovačku i poljsku himnu uzeo je reč ministar fizičkog vaspitanja naroda br. dr. Lavoslav Hanžek, održavši sledeći govor:

— Draga braćo i sestre! Vanredno mi je prijatna dužnost da u predvečerje velikog praznika Sokola Kraljevine Jugoslavije mogu kao resorni ministar fizičkog odgoja naroda pozdraviti vas, braćo i sestre, kao predstavnike ukupnog slovenskog Sokolstva, koje je sa svih strana naše Kraljevine kao i iz bratskih nam slovenskih zemalja tako mnogobrojno, pohrilo u našu belu Ljubljano, da bude deonikom ovog velikog sokolskog slavlja. Mnogobrojnost vaseg odziva sasvim je prirodna i razumljiva, jer ona proističe iz žive svesti naših naroda o zajedničkom našem slovenskom izvoru. Ali u ovo sudbonosno vreme, u koje svima zabrinutom pažljivošću slušamo novi korak historije sveta, ovaj vaš mnogobrojni srdični bratski odaziv, ovo važe u istinu duhovno učešće, postaje još značajnijom, a u velikoj meri utešljivom pojmom svima nama, jer vidimo, da to proističe iz oživljene svesti naših naroda o jednakoj našoj historijskoj sudbini, da to proističe iz pravilno shvaćenih narodnih potreba i ispravno spoznatih istinskih naših zadataka i ciljeva. Dopustite zato, draga braćo i sestre, da van bratske svoje pozdrave sprovedem nekim mislima, namenjenim svima nama i opštig značaja podjednakom za sve nas.

Nakon govora češkoslovačka glazba zaigrala je jugoslovensku i češkoslovačku himnu. Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Nakon govora češkoslovačka glazba zaigrala je jugoslovensku i češkoslovačku himnu. Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Na ovaj način je sabrano slovensko Sokolstvo na sletu u Ljubljani, iskazalo svom uzornom sokolskom bratu zaslужen pippet, sećajući se ga najdostojnije baš u času, kada je ono slavilo svoje pobedno slavlje, kome je uvek za života posvećivao najveću ljudjavu.

Ovo savremenog generaciju pak novih naših narodnih celina narodni je život stavio golemi historijski zadatci. Na ovaj savremeni narodni opstanak — zasnovani veliki san, u kojem je kroz svest zajedničke pripadnosti, kao nestvarljiva i nedostizna češnja strujala misao historijske nužde i neminovnosti, da budu ujedinjene sve narodne snage, radi narodne slobode i vlastitog narodnog života. Češnja ovoga sna postala je zvezdom prethodnicom i zavetom misli celokupnog naroda! Vaši su očevi i braća istinu ovog velikog sna pretvorili u delo neizricivim patnjama i nezapančenim heroizmom, iskupivši narodnu slobodu, a divnom sjećušću i istinskom ljubljavu ujedinivši celokupni narod u slobodi za novi narodni i državni život. Oni su izvršili teški zavet naše narodne prošlosti!

Ovoj savremenoj generaciji pak novih naših narodnih celina narodni je život stavio golemi historijski zadatci.

Na ovaj savremeni narodni opstanak — zasnovani veliki san, u kojem je kroz svest zajedničke pripadnosti, kao nestvarljiva i nedostizna češnja strujala misao historijske nužde i neminovnosti, da budu ujedinjene sve narodne snage, radi narodne slobode i vlastitog narodnog života. Češnja ovoga sna postala je zvezdom prethodnicom i zavetom misli celokupnog naroda! Vaši su očevi i braća istinu ovog velikog sna pretvorili u delo neizricivim patnjama i nezapančenim heroizmom, iskupivši narodnu slobodu, a divnom sjećušću i istinskom ljubljavu ujedinivši celokupni narod u slobodi za novi narodni i državni život. Oni su izvršili teški zavet naše narodne prošlosti!

Da taj veliki narodni zadatak буде izvršen celokupna savremena generacija treba da uloži sve svoje stvaralačke snage u posao preporoda našeg vlastitog duha i da tim stvari od nas svih novog nacionalnog slovenskog češkog i ruskog Sokolstva, br. Gangl pročitaće po priču svoga govora sledeće pozdravne telegrave:

Njegovom Veličanstvu Kralju Aleksandru I

Beograd.

Slovensko Sokolstvo, sabrano u Ljubljani na jubilarnoj proslavi jugoslovenskog Sokolstva, pozdravlja Vaječe Veličanstvo, obnavljajući stari svoj zavet vernosti jedan drug

vodstva i potrebnosti opštег državnog autoriteta. On će biti osvedočen o neminovnosti podvrgavanja i poslušnosti tom vrhovnom autoritetu, znajući da su vladanje i slušanje narodna služba najveće odgovornosti. On će biti svestan suštine narodnog bića, osnovnih zakona njegovog opstanka, biće svestan narodnih ciljeva, a uveren o nužnosti istih, on će biti odlučan da ih do kraja sproveđe. U tome on će verovati u svoju snagu i mogućnost izvršenja svojih odluka, znajući da samo viša hrabrost može osigurati slobodu i mir sveta. On će život svoj izgraditi u cilju moralnih i telesnih svojih odlika u uverenju, da time izvršuje dužnost prema sebi, a — stvarajući mogućnost naslednjeg usavršavanja svoje rase — dužnu službu prema celome narodu.

Ovaj i ovako duhovno izgrađeni nacionalni čovek biće vredan, da veliko nacionalno naslede naše slavne prošlosti preuzme u svoje ruke, biće sposoban da ga očuva i uvrsti i povećano pred u ruke budućim pokolenjima.

I kad o ovim nacionalnim zadacima savremene generacije razmišljamo, obuzeti veličinom tolike narodne službe i zaplašeni nepreglednim zapreka ma nepratičkih sili, u traženju naših sposobnih narodnih snaga, prva i najbolja od svih naših misli, najlepša od svih naših nada, vama je posećena, draga braća i sestre, vama našem Sokolstvu, jer ste baš vi i u prošlosti od svog iskona i u sadašnjosti punom predanju posvetili svoje sile općoj narodnoj delotvornosti, da u svim prilikama bude pobornici narodnih tekovina, narodne neodvisnosti, slobode i jedinstva, jer ste baš vi za poziv svoga života stavili da bude neumorni pregaoci narodnog odgoja u smeru usavršavanja čoveka do najviše istine, lepote i dobrote.

Jest, na vama, na našem Sokolstvu, kao najkonstruktivnijoj narodnoj snazi, na vama je istorijska zadaća da bude tvoři nove epohe nacion alnog života, koja ima da sačuva i uvrsti našu našu slobodu i na neoborivim njezinim osnovama izgrađuje biće novog nacionalnog čoveka, sposobnog da do kraja izvrši istorijsko poslanje naših krv i naše rase.

Na vama je da izvršite taj veliki i golemi nacionalni posao kad baš vi zasnovate svoju delatnost na istim onim velikim načelima, koja imaju da budu osnov duha novog nacionalnog čoveka, kad baš vi zastupate one stvaračke snage putem kojih se jedino i može doći do izgradnje novog nacion alnog bića.

Vi, koji zastupate ideje kolektivnog odgoja, uzdržanje cehine na živim i zdravim nazorima narodnim, koji zastupate misao opće narodne solidarnosti, opće narodne radinosti, koji u svestranoj crstotci u duševnim i telesnim snagama celoga naroda gledate uslove života i odbrane naroda, koji u dobrovoljnoj disciplini u požrtvovnoj i neistaknutoj delatnosti vidite uslove općeg narodnog napretka, vi ste zvani u istinu da izvršite te zadatke, što ih sadašnjica stavila na čitav naš narod i savremenu generaciju!

Vi ćete ih i izvršiti, ako istrajno požrtvovnošću i idealizmom budete nastavili sokolski rad naših pretasnika, vi ćete ih i izvršiti, ako intimna veza Sokolstva poveže u širokom krugu čitav naš narod i kad vaše misli i načela postanu općom svojinom.

Ja dozivam onaj zanos vaših otaca, koji su pred 70 godina započeli veliko i mučno delo izgradnje narodne slobode, dozivam da bi prešao na vaše duše, da se uznesu sokolskim poletom na izvršenje i ovih narodnih zadataka, što je sadašnjoj generaciji na redna sudbina odredila.

Gledajući vas ovako sakupljene, u iskrenom odusjevljenju za dobrovolj-

nu narodnu radinost, ja verujem u zdrave i konstruktivne snage naših naroda. Gledajući vas u vašoj ozbiljnoj i plemenitoj hrabrosti za verujem u sigurnost naših narodnih tekovina. Ja verujem u našu veliku narodnu budućnost.

U predvečerje novog doba historije na slovenskom nebū se pojavljuje gigantska slika slovenskog Sokola kao simbol prepoređenog i novog slovenskog čoveka, koji na ruci svojoj nosi celom svetu novu dušu svoju, a s njom i novi život celom čovečanstvu. U ushitu svoga sreća ispunjena ponosom i radošću i velikom verom u novi bolji život, ja u vama pozdravljam simbol naše slovenske krvi. Sokoli i Sokolice — Zdravo!

Govor ministra br. dr. Lavoslava Hanžeka dvorana je popratila s odusjevljenim odobravanjem i burnim aplauzom.

Nato je u kratkom nagovoru pozdravio sokolske goste u ime Narodnog prestatništva potpredsednik Senata br. dr. Novak, koji je medu ostalim, iznoseći neke reminiscence mučne istorije slovenskih naroda, rekao, da je istorija robovanja daleko za našu i da slovenska rasa ima da pokaze, da je nad germanskim, a Sokol je nosilac velikih ciljeva spasenja Slovenskog i čovečanstva.

U ime grada Ljubljane pozdravio je zatim Sokolstvo srdačnim rečima gradonačelnik br. dr. Puc.

Tada je ustan potstarosta ČOS br. Truhlarž, burno aklimirani od cele dvorane, izrazujući najpre u ime češkoslovačkih Sokola, koji su stigli na slet, kao i u ime onih stotina hiljada ostale češkoslovačke braće i sestara koji su nisu imali sreće da dodu u bratsku jugoslovensku zemlju. Nagašujući, među ostalim, da je u Tirskevom Sokolstvu snaga i jedinstvo Slovena i slovenskih naroda, obraća se naročito svojoj dragoj jugoslovenskoj braći i sestrama i završava svoj kratki ali uznositi, krasni i temperamentalni govor rečima: »Jedni smo i jedni ćemo ostati.«

Konac govora potstaroste brata Truhlarža izazvao je najveće odusjevljenje i frenetično odobravanje, pogotovo, kada se je br. Gangl izljudio s br. Truhlaržom.

U ime ruskih Sokola govorio je br. Artamanov, ističući ljubav koju goji rusko Sokolstvo prema slovenskom, a posebice jugoslovenskom Sokolstvu i njegovom narodu. Verujući tvrdno, da je budućnost Slovenstva u sokolskim rukama, nazdravio je sve muške slovenskog Sokolstva.

Pri koncu u ime Narodne skupštine progovorio je nekoliko odusjevljenih reči tajnik Skupštine br. Milošević, koji je istakao veru Sokolstva u još lepe dane jugoslovenskog naroda i Slovenstva uopće, upućujući svoj pozdrav s ove velebitne sokolske slovenske večeri prvom Sokolu i moćnom pokrovitelju jugoslovenskog Sokolstva. Njegovom Veličanstvu Kralju Aleksandru I., što je sva dvorana prihvatala s odusjevljenim poklicima Živo! Na zid! Muzika je nato intonirala jugoslovensku himnu.

Nakon pozdravnih govorova oficijelno deo večeri bio je završen pevanjem Završanovog kvarteta, što su svi prisutni saslušali s najvećom pažnjom i užitkom.

Kako je dvorana bila prepuna i jer se je osećala velika vrućina, veliki deo učesnika preselio se je na letnje vežbalište Sokolskog doma, gde se je razvila vrlo animirana veselica, na koju su i kasnije pristigli još mnogobrojni Sokoli i Sokolice sa drugih strana grada, provodeći se tako mnogi od njih menjanjem i obilaženjem raznih priredaba, kojih je tih dana bilo u Ljubljani na pretek.

Akademija 27. juna

Na sletistu, na niskom podiju, kod jake električne rasvete uz pratnju klavira sa zvučnicima, održana je na večer 27. juna akademija ritmičke gimnastike. Za program ove akademije bile su raspisane utakmice za nastupe na podiju, pa su nastupili natecateći te utakmice.

Prisutno je bilo preko 5000 gledalaca; većinom takmičari i takmičarke, prednjači i tehničari. Dakle, najobaveštenija publika.

Najpre su nastupili naraštajci (8) Sokolskog društva Ljubljana I Tabor. Sastav je atletsko-zdravstvenog smera, doterana škola tela, skladno odvezbanu i lepu. Stavovi, pokreti, a naročito izmena napona i odmora, fiziološki su opravdani.

Clanovi (9) Sokolskog društva Maribor-matica izneli su ritmičku kompoziciju brata Apicha »Morje« na poznavatu skladbu »Buči, buči, morje adrijansko«. Nastup bi sigurno još lepše uspeo, da je to izvedeno na pozornici, da je publika bila bliže izvadacima i pod direktnim dojmom glazbe. Ali i ovako su prvorazredni, školovani i intelligentni vežbači pokazali shvaćanje autorovih namera. Plastično su telom prikazivali simboliku napeva, ritmički su naglašavali, a u celini se ova ritmička i simbolička kompozicija odlikuje duhom i ozbiljnim traženjem novih načina izražavanja i novog smera. Možda bi narednii stavovi i pokre-

te stvari postavilo tako blizu na programu, jer je tako »Ritam mladosti« oslabio dojam »Pesme borbe«, oslabio je dojam na gledače, jer je za stručnjake i ova druga ritmička kompozicija brata Bakića uspela i duhovita stvar. Moglo bi se reći, da u obim nedostaje ono nešto, što se naziva »arhitekturom ritmičke kompozicije«, ali to izbegavanje šablone i kalupa možda je traženog efekat borbenе pesme i mladenačkog ritma.

Clanice (9) Sokolskog društva Zagreb IV vežbale su zrelu i ozbiljnu ritmičku kompoziciju »Ritam i pokret« brata Jankovića. Izvrsne i iskusne vežbačice, već poznate sa mnogih uspehih nastupa, vežbale su precizno i otmeno slikovitu studiju gibanja, sa mnogim izmenama, lepo konstruiranim skupinama i teškim stavovima. Tempo nešto polagan.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju napornih vežbi pod naslovom »Gimnastika«. Istina, bila je to gimnastika, ali više muška i akrobatska gimnastika, nego li ženska gimnastika. Najteže elemente i kombinacije parterne gimnastike izvadale su ove članice neobičnom lakoćom, tačnošću i izdržljivošću, ali bez svih onih odlika lepoga, otmenog i skladnog, što ga mora imati svaki akademski nastup žena.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s lepotom, koje se na prvi pogled, kod prvog gledanja ni ne mogu potpuno oceniti. Vežbači izvrsni! U ovom sastavu sa mnogo više junaka i muških elemenata, snažniji, čvršći.

Clanovi (10) Sokolskog društva Maribor-matica završili su akademiju Apivom skladbom na pesmu »Što ćutiš, Srbine tužni...« To je sastav vrlo težak, zapleteno složen, pun novih obrata, sa solistom i pratnjom plesnog korala. Stvar velikih razmara, a s le

sta za stajanje pak bila su sva rasporana već nekoliko dana pre 28. juna.

Tačno u 3 sata zvučnici sa načelnog mosta oglasili su zapoved: Zatvoriti sve ulaze! Pa iako nakon toga više nije mogućnost da se uđe u sletište, koje je bilo sasvim pretrpano gledaocima — punih 30.000, dakle više nego što je bio predviđen maksimum mesta, više po poprečnoj kalkulaciji oko 30% — gradanstvo je za sve vreme dok je trajala javna vežba, u mase stajalo na svim stranama okja sletišta.

Sletište pak samo, koje leži tako reći u samom središtu grada, pružalo je, ispunjeno masama naroda, koje su zaposele svaki i najmanji slobodni kutić, za vreme nastupa doista jedinstveno veličanstvenu sliku. Tu je bila upravo glava do glave, pravi mravljak. Osobito je krasnu sliku odavala glavna tribina s ložama, koja je bila i inače vrlo ukusno uređena i ukrašena.

Odlični gosti na sletištu

Svakoga časa, još davno pre početka javne vežbe, s one strane ulaza do glavne tribine pištali su signali automobilskih truba, koji su dovazali brojne odlične goste. Za odličnike, kao i za sve predstavnike slovenskog Sokolstva, na glavnoj tribini bilo je podignuto 15 loža, među kojima se naročito isticala vrlo ukusno dekorisana Kraljeva loža. Predstavnici jugoslovenskog, češkoslovačkog, poljskog i russkog Sokolstva i naroda, a i ostalih nacija zauzeli su svoja mesta u određenim ložama, koje su bile sve upravo prepune. U glavnoj loži zauzeo je svoje počasno mesto zastupnik Nj. Vel. Kralja armijski general gosp. Marić. S njegove desne strane bio je zastupnik predsednika vlade ministar brat dr. Kramer sa gospodom, s leve strane ban Dravske banovine br. dr. Marušić, obojica u sokolskoj odori, zatim dvorska dama s. Tavčarjeva, ministar za fizičko vaspitanje naroda br. dr. Hanžek u sokolskoj odori, s gospodom, zastupnik ministra vojske i mornarice divizijski general Cukavac s gospodom, prvi zamjenik starčine Saveza SKJ br. Gangl i drugi zamjenik starčine Saveza br. Paunković. U loži Kraljevske vlade nalazili su se ministri, braća: Pucelj, Matica, dr. Andelinović, potpredsednik Senata dr. Novak s gospodom, gradonačelnik dr. Puc s gospodom, podban dr. Pirkmajer s gospodom. Od predstavnika vojske zapanjeni su armijski general u penziji Terzić, divizijski general Z. Terzić, komandant mesta Ljubljane general Popović s gospodom, general S. Knežević, general Pekić, pukovnik Cvejić, pukovnik Novaković i mnogo drugih viših oficira, mnogi od njih u sokolskom kroju. Od senatora bili su zapanjeni braća: Vujičić, Dragović, Hribar, Šola, dr. Trinajstić, dr. Glušac, Banjanin, dr. Ljubibratić, dr. Ravnihar s gospodom, dr. Gregorin, dr. Rajar i dr. Rožić. Narodnu skupština zastupali su narodni poslanici, braća: Milošević, dr. Gavrančić, dr. Pivko, dr. Metkić, dr. Visović, dr. Ostojić, Dobrovolsjac, Petovar, Pustoslemšek, Dermalj, Račić, Mihačović, dr. Kostić, vojvoda Doveski, Spahić i dr. Nikolić, takoder mnogi od njih u sokolskom kroju. Beogradsku opštinsku zastupao je potpredsednik br. Bogdanović, a zagrebačku općinu većnici inž. Domaiko i Debeljak. Ljubljanski univerzitet zastupao je rektor dr. Slavić, policijsku upravu Ljubljane upravnik Keršovan, poštansku upravu dr. Tavzes, finansijsku dr. Valjavec, sud predstavnik višeg zemaljskog suda Vranečić, konzorcij „Jutra“ A. Rlbnikar i glavni urednik St. Virant.

Od strane Saveza SKJ nalazili su se na tribini sva tri zamjenika starčine, braća: Gangl, Paunković i Križ, savezni prosvetar br. dr. Belačić, savezni ekonom br. Živković, nadalje članovi savezne uprave, među kojima su bili zapaženi braća: dr. Dragić, Branovački, dr. Buić, dr. Fuks, zamjenici savezne načelnika braća Vojinović i Jeras, starosta Ljubljanskog Sokola i predstnik sletskog odbora br. Kajzelj i drugi. Načelnik Saveza SKJ br. Ambrožić s članom sav. TO br. Trčković, pa načelnik ČOS br. dr. Klinger, te načelnica Saveza SKJ s. Skalarjeva sa sestrom Miladom Malom nalazili su

se na načelničkom mostu, dok su ostali članovi saveznog načelnštva i tehničkog odbora bili u službenoj funkciji na sletištu.

Od češkoslovačkog Sokolstva bili su zapaženi u loži: potstarosta ČOS br. Truhlarž, prosvetar ČOS br. Krejčí, članovi predsedništva ČOS, braća: Havel, Vondrák, dr. Mauer, dr. Švarc, Kepl, Prašku pak općinu zastupali su većnici inž. Cvirk i Martinec.

Rusko Sokolstvo predstavljali su braća Dražling, Artamonov, Salkov, dr. Hitkov i još nekoja ostala braća i sestre.

Poški sokolski predstavnici radi nepredviđenih zapreka stigli su tek na drugi glavni sletski dan 29. juna.

Savez Slovenskog Sokolstva predstavljao je prvi sletskog dana sam br. Štjepanek, koji je baš toga dana stigao popodnevni praskim vozom, te koga je na stanicu dočekao i pozdravio u ime Saveza SKJ i sletskog odbora urednik „Sokolskog glasnika“ br. Čelar.

Nadalje, među tolikim brojnim odličnim gostima, bili su u velikom broju po ložama i predstavnici jugoslovensko-češkoslovačkih liga. U zasebnoj loži pak bili su brojni predstavnici našem Sokolstvu naklonjene štampe, dok su strani novinari, kojih je osobito mnogo bilo u redovima češkoslovačkog Sokolstva, nalazili se po ostalim ložama i drugde.

Početak javne vežbe

Čim je u ložu stupio zastupnik Njegovog Veličanstva Kralja armijski general Marić, načelnik Saveza SKJ br. Ambrožić da je znak za početak nastupa. Kada je sa ulaza ispod glavne tribine umarširalo u deseterostupima muško članstvo SKJ, njih 3300 na broju, delec se zatim u tri impozantne kolone poput žive reke sredinom sletišta, digao se je sletištem vihor oduševljenja, pokliča i pljeska, koje je potrajalo nekoliko časaka. I kada su nakon odlično provedenog rastupa jugoslovenski Sokoli prekrili vežbački prostor sletišta s načelničkog mosta savezni načelnik br. Ambrožić klinuo je Sokolstvu: »Njegovom Veličanstvu Kralju i Kraljevskom Domu — Zdravje! — našto je iz 3300 grla Sokola vežbača zaorio gromki »Zdravje«, koji je na daleko odjeknuo. Tada je glazba Sokolskog društva Ljubljana I Tabor pod vodstvom br. Svajgara — koja je osim vojničkih vežbi i posebne tačke Ljubljanskog Sokola, pratila sve tačke programa — intonirala jugoslovensku himnu, koju je silno mnoštvo na sletištu saslušalo stojeći.

Pobednička vrsta Ljubljanskog Sokola na medusletskim takmičenjima prima mač Nj. Vel. Kralja

Odmah u početku pre izvadanja prostih vežbača članstva stupila je na vežbaštu pred glavnu tribunu pobednička vrsta Ljubljanskog Sokola, i to braća: Zilić, Gregorka, Potokar, Zupančić, Neli, Nadav, Pustišek i Forte, koji su kao vrsta osvojili na medusletskim takmičenjima prelazni dar, dragoceni mač Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra. Mač izrčio je članovima vrste, bratu Pehaniju i Faretu, koji su stupili u počasnu ložu, zastupnik Njegovog Veličanstva Kralja armijski general Marić uz lep prigodni govor. Brat Pehani i br. Forte poneli su tada mač praćenjem ovacijama gledalaca pred svoju vrstu, koja je držeći visoko zadobijeni simbol snage i odličnosti prodefilovala pred Kraljevskom ložom. Ovo je treći put, otako je Ljubljanski Sokol kao pobednik prisvojio mač Njegovog Veličanstva Kralja, a ujedno takoder i prelazni dar predsjednika Češkoslovačke Republike br. dr. Masarika, krasan mramorni relief s Tirševim likom.

Vežba.

3300 vežbača jedva je stalo na premalenom vežbaštu. Pa ni znaće na malom rastojanju nisu pomogle. Nema mesta za sve prisutne vežbače. Vodstvo je odlučilo da vežbuju samo dobri, izabrani vežbači. Pročistilo je

Pogled na jedan deo sletišta pretrpanog s gledaocima

redove za 40 posto, ali ih je još uvek za dva nastupa s raznim vežbačima. Dakle: prvi dan 3300 neobaveznih, a drugi dan isto toliko obaveznih.

Vežba je skladna, puna gibova, bez stanke, bez izdržaja, bez statike. Stalno pokret, zamah, promena, dinamika. Vežbači su preblizu. Gledaoci se svi ne nalaze u ovim stalnim promenama na tom polju živih bića, koja se gibaju kao neki začaran sag, gonjena nevidljivom silom složnog rada. Još malo, sastup i — gotovo. Bura pljeska i odobravanja reže vazduh.

»Članice! Napred stupaj!« — čuje se zapoved. I zada je najlepša slika na sletištu. Članovi se skupljaju na severnoj i južnoj polovici vežbašta, a članice ulaze u gustoj šarenoj povorci. Reka živih crvenih rubaca, belih bluza, modnih sukница. Uredna, otmena, lepa reka.

Članovi izlaze pobočnim izlazima. Zadovoljni su! Odvežbali su dobro. Istina, mogli su i bolje. Mogli su imati i efektnije, »jeftinije« vežbe, koje bi možda publiku više zabavile. Vežbe radi publike, a ne vežbe za vežbače. Ali vežbači misle na sebe. Vežbe im prijaju i zadovoljni su što su izvršili svoju dužnost.

Članice su ipak bolje od članova. Ima ih 3000. Vežbaju još složnije, još otmenije i sa mnogo više pažnje nego članovi. Članice ne zaboravljaju, da ih gleđa 60.000 očiju, i da svaki i najmanji posebni pokret kvari harmoniju općeg zajedničkog pokreta. Vežba je odlčna! Sastav je jednako koristan, koliko i lep. Izmena i sled pokreta i položaja je mirnija i dozvoljava gledaocu da se snade, da prati i da uživa. Vrlo dobro, članice! Val neopisivog oduševljenja zahvata gledaoca, koje se dugo ne stisava.

Nakon domaćih, eto gostiju. Prvi su članovi ČOS, njih 440. Dočekuju ih razdragana srca gledalaca burnim pozdravima. Vežbaju nezaboravne vežbe praskog sleta. Samo bez korala. Mi, koji smo još pod dojmom onog nezaboravnog nastupa, ne možemo da punim oduševljenjem pratimo današnji nastup. Verna braća ozbiljno i mirno vežbaju svoje efektne i slikovite vežbe. Vežbe, koje su u onoj veličanstvenoj masi praskog sleta stvarale toliko slijepog bogatstva slika. Za razliku od nasih, ove su vežbe sastavljene da impresioniraju gledaoce. Kombinacija naših i ovih dala bi sigurno najbolje rešenje. Ali, gledaoci su u zanosu; znači: vežba braće Čehoslovačke doprila im je do slike. Bura odobravanja.

Nakon uzornog odlaska Čehoslovačaka, eto čvrstog nastupa Rusa. Stotina. Barjak. Mačevi. Bele rukavice. Gledaoci ih dočekuju oduševljeni.

Nastup Rusa je efektan. Najpre prikazuju stilizovanu školu borbe mačem. Kasnije, isto tako stilizovano, samu borbu. Vrlo efektni i vrlo zahvalno za publiku. Korak i stav kod stupaњa uzoran. Ispraćuje ih ponovo oduševljenje gledalaca.

Mala stanka. Vežbašte je prazno. I onda se kroz glavni ulaz pojavljuju dva slavna barjaka, pojavljuje se svečar, matica Sokolstva — Ljubljanski Sokol. Gordo i ponosno stupaju na srednji slavni »Južnog Sokola«. Dolaze da se pokažu braći i sestrama našeg i slovenskog Sokolstva, dolaze da prime visoko odlikovanje, Kraljev barjak, dolaze da pokažu svoju vrednost i svoju jakost.

Svaka čast Ljubljanskom Sokolu, svaka čast našoj Matici. Bolje, lepše i savršenije nisu mogli da izvrše svoju ulogu na sletskoj vežbi. Nastup i vežba, ukoliko se to uopće može zvati vežbom, tim malim i preuskim nazivom, za takoj veličanstvenu i zámašnu manifestaciju, vežba Matica je meta, nedostignuta gornja mera, — vrhunac. To je ono, za čim treba da stremi ostali, i ono što Matica i samo Matica može da nadmaši. Svedočanstvo da Ljubljanski Sokol nije samo Matica našeg Sokolstva po svojoj starosti, po slavnoj tradiciji, po izvršnim delima, nego da je Matica i predvodnica po svojoj sadašnjoj vrednosti, i po svojoj mladosti, i po nedostizivoj invenciji svog učitelja.

Sletsku scenu Matice, ili kako se to skromno zove »posebna tačka« Ljubljanskog Sokola, opisali smo posebno. Izbegavamo hotice sve hvale, i opisivanje onog dubokog i dirljivog oduševljenja ogromne mase, kad je uz slavne stare barjake stao i novi Kraljev barjak. To treba proživeti, to treba osetiti, tu molitvu treba izmoliti. Nikakvo prepričavanje ne može operativati ni trag onog snažnog seseća.

Suza, ganuća, smješak unutarnje sreće, i blaženo zadovoljstvo: Eto, to je Sokolstvo! Kamenujte nas, ako ste bolji!

Predaja zastave Njegovog Veličanstva Kralja Ljubljanskog Sokola

Izručenje nove zastave, koju je blago izvoleo poddariti jubilarcu Ljubljanskog Sokola Njegovom Veličanstvu Kralj, predstavljalo je najsvetniji momenat vidovdanskog sleta. To je ujedno bio i najznačajniji momenat u istoriji Ljubljanskog Sokola nakon njegovog 70-godišnjeg plodonosnog delovanja, jer mu je Njegovom Veličanstvu Kralj ovim poklonom izrazio za sve njegovu plodonosnu sokolsku i nacionalno delo svoje naveće priznanje.

Pre svečanog izručenja Kraljeve zastave na vežbaštu svrstale su se u najuzornijem redu i divnoj slici sve kategorije članstva Ljubljanskog Sokola, od najstarijih vežbača pa do najmladih pripadnika. Tada se je od svojih redova odvojio starosta Ljubljanskog Sokola br. Bogumil Kajzelj, koji je u pratinji načelnika društva br. Pehanija i podnačelnika br. Gregorka pošao u Kraljevu ložu. U loži pred zastupnikom Njegovog Veličanstva Kralja generalom Marićem i najvišim odličnicima zastavu je držao I zamjenik starčine Saveza SKJ br. Gangl. U tom času je Kraljev zastupnik general Marić održao vodstvo Ljubljanskog Sokola, predajući mu najviše priznanje Njegova Veličanstva Kralja krasnu umjetničku izradenu zastavu od teške slike, protkanu zlatom, sledeći govor:

»Po nalogu Njegova Veličanstva Kralja, užvišenog kuma i davoratelja, izručujem ovu zastavu, simbol naše velike i moćne otadžbine Ljubljanskog Sokola kao znak visokog poštovanja i odlikovanja Njegovog Veličanstva Kralja. Čestitajući Vam ujedno na tom visokom odlikovanju, želim da budete snažni i ponosni i da nastojite da budete posvuda i u svakoj prilici vredni poverenja i pozornosti, koju Vam i ovom prigodom takoder iskazuju Njegovo Veličanstvo Kralj. Pod ovom zastavom, visoko uzdignutom u muževnoj ruci, sabrani u neprebojnu falangu pod vodstvom vitezskog sina vitezkog Kralja, Vašega starčine Njegovog Veločanstva Prestočlenstvenika Petra, krocite samo napred, smelo, ponosno i pošteno k svome cilju, k obistjenju Vaših idea i nade, koje postavljaju u Vas Kralj i Otadžbi. Zdravo!«

Sletištem je u tom momentu zavladalo silno oduševljenje. Primajući zastavu, starosta Ljubljanskog Sokola br. Kajzelj duboko dirnut zahvalio se zastupniku visokog kuma na prekrasnom daru, obećavši, da će Ljubljanski Sokol znati uvek da ceni ovo visoko odlikovanje, te da će pod tom zastavom uvek stajati na braniku otadžbine do poslednje kapi krv. Starosta br. Kajzelj ponos je tada u pratinji ostale braće novu zastavu na vežbaštu, koje se je orilo od burnih poključaka Njegovom Veličanstvu Kralju, te ju je u kratkom i jezgovitom nagovoru izručio zastavniku br. ing. Fineu, koji je, poljubivši ju, obećao, da će ju s najvećom čašću i ponosom nositi i braniti do svog poslednjeg dana. Za sve ovo vreme ovacije sletištem Njegovom Veličanstvu Kralju nisu prestale. Zatim je začasnii starosta Ljubljanske

sokola br. dr. Viktor Murnik održao kraći govor, u kome je naglasio, da je Ljubljanski Sokol, iako već postoji 70 godina, uvek čvrst, čil i mlad, te da će i nadalje nastaviti radom u sokolskom duhu i u smislu reči najvišeg zaštitnika Sokolstva Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra I. Usred oduševljenih ovacija i pokliča usledio je tada sletištem defile članstva Ljubljanskog Sokola pod novom zastavom, koju su pratile dve stare, istorijske zastave Južnog, odnosno Ljubljanskog Sokola, a koje su ga kroz toliko deceniju časno i pobednički predvodile do današnjih dana njegovog slavlja.

Nato je sledio nastavak javne vežbe.

Podoficarska škola iz Maribora poslala je na slet dve izabранe čete pitača da prikažu doterani telovježbeni rad, koji se sustavno propaguje i goji u našoj vojsci. Vežbe su bile efektne, korisne, izved

ni ne sme da bude. Mornari, to u sokolskom razgovoru znači: savršeni vežbači.

Kovačević »Buči, buči morje adrijsansko...« je sastav sa svim odlikama majstorske gimnastičke kompozicije.

Već sam brz i elegantan nastup i rastup zaneo je gledalište. Pojava mornara, njihova vitka, žilava, zdrava tela, — kao iz bronca, — prava pesma. Osetećen zamah, tačan stav, duboko shvatavanje vežbe, prirođena i školovana elegancija stava i pokreta, mirno i sigurno reagiranje na tak takt glazbe, sjajno skupno risanje divne pokretne slike. Mornari su svojom teškom vežbom i svojom brilljantnom izvedbom stekli mesto uz najbolje gimnastičare sveta, zadržali su i povečali odličan glas što ga s pravom uživaju, i upozorili su sve fakture, da za najdostojnije prikazivanje doterane telovežbe jugoslovenske vojske imamo uvek sigurne i vrlo ve-

še vežbače. Gledaoce je bio zahvatio pravi delirij oduševljenja.

Pod jakim dojmom velikog brojanog uspeha, velikog napretka i vidljive žive našeg Sokolstva, otišle su mase sa sletišta. Sletska javna vežba izvršila je svoju zadaću, postigla je svoju svrhu. Objavila je Sokolima, slovenskoj braći, priateljima Sokolstva, pa i svima drugima, što je naš Sokolstvo, kako živi, kako se ono razvija, unatoč teških vremena, usprkos mnogim zlobnim i nespretnim napadima, uopće bez obzira na povremene i prolazne nesporike.

Sokolstvo je dokazalo onim svijim nujuverljivijim sredstvom, dokazalo je svojim radom, da je od sletišta potrošeno, da je u istom razmeru i kvalitetu rada, i da sokolska bujica teče pravim koritom, pravim smerom. Teče moćna i silna, i niko je ne može zaustaviti.

mo prema našoj braći onkraj granica, o njihovoj večitoj Kalvariji, izražavajući nadu, da će, kao što je iz krvavog Kosova nikla sloboda i ujedinjenje, niknuti jednom i na ovom velikom našem Kosovu sloboda i vaskrsenje. Veruje u rad i svest Sokolstva.

Nato se je starosta dr. Ivo Ražem zahvalio prisutima i obećao da Sokol III neće nikada zaboraviti naše Istru i da će uvek gledati samo napred i nikada natrag. Iza ovih reči prolamala se je prostrana dvorana od klijanja Kralju, Sokolstvu i našoj nezaboravnoj Istri.

Početka je akademija. Pred očima nam je puknula slika našeg tužnog Krasa; tako je bila inscenirana pozornica. Najpre je nastupio dramski i mandolinski otsek društva Tabor. Alegorija sa zborom diletanata prikazivala je zorno ropstvo podjarmljene braće. Deklamacijama i muzičkim skladbama potpuno su uspeli sa svojom zaista lepotom slikom. Izvodili su srušeno pozdravljeni, a njihov prikaz ostavio je najdublji utisak na sve prisutne. Iza toga nastupilo je 14 koruških pevača sa svojim narodnim pesmama. I oni su ubrali obilje odobravanja. Pod utiskom ovih pesama i osokoljem rečima predgovornika stupio je na pozornicu vojvoda J. Dovesenski, koji je govorio o sudbini slovenskih naroda u borbi za svoju slobodu, koju su konačno i postigli. Osobito je naglasio, da je potrebno da se svim ujedinimo u zdravoj jugoslovenskoj sokolskoj misli, da postanemo jedno, da preporodimo u tom duhu čitav naš narod, koji će biti svestan velikih naših žrtava za oslobođenje našeg naroda i koji će znati da i svojom krvlju braniti stečene pravice i zasluženu slobodu. Nato je nastupilo 9 naraštajci Sokolskog društva Zagreb III u narodnim istarskim nošnjama. Izvodile su ritmičku vežbu »Populnij te tih vetr...«. Njihov nastup i tem-

peramentno izvadanje vežbi oduševile su čitavo općinstvo. Nato je nastupila glumica gospoda M. Šarić, koja je recitovala pesmu »Kako je bilo Tebi, Marija, pri srcu takrat...«. Njezina recitacija ganula je slušaoca, koji su je nagradili s lepotom kitom sveća. Zatim je bilo izvedeno još nekoliko tačaka, koje su odlično uspele. Osobiti je utisak ostavila na prisutne pesma dva mladih Istrana, koji su dvojno opevali dve narodne pesme. Iza njih nastupilo je deset naraštajaca Sokolskog društva Rab u istarskim narodnim nošnjama. Izvodili su vežbe s puškama kao i rukovanje s puškom u svima fazama borbe. Otpjevano je još više narodnih pesama iz Istre i Primorja. Kao što su naši zadivili naraštajci Sokolskog društva Rab tako su nam i naraštajke ispunile srca nekim neobičnim i spontanim veseljem. Brat V. Bratina recitovalo je pesmu o tužnom Korotanu od dr. Preglja. Iza toga nastupili su članovi Sokola III sa vežbom »Vrbniče nad morem«. Njihov nastup popraćen je oduševljenim klicanjem. Iza članova nastupile su devojčice iz Caribroda, koje su prikazivale vrlo živu sliku iz njihovog domaćeg života. Nato su stupile na pozornicu članice Sokola III, njih 6, koje su izvadale ritmičke vežbe Istranke. Naročitu život pogubila je igra »Hej Sloveni«, koju su prikazivali članovi Sokola III iz Zagreba uz učestvovanje vojske. Pokazali su nam pravo ratište, gde praskaju puške i mitraljezi, gde umiru vojnici da počnačno zavlada mir i da se svi Sloveni ujedine u slozi.

Na koncu su zapevali himnu »Hej Sloveni«, što je prilivatila čitava dvorana.

Tako je završila ova zaista uspela i odlična akademija, koja je bila posvećena našoj nezaboravnoj braći, koji žive pod teškim tudinskim jarmom.

Akademija Ljubljanskog Sokola na sletištu dne 28. juna

Naše sokolsko sletište bilo je čitavo vreme sleta pravi izvor, gde je izvirala sva ona živahnost i život sokolskog rada i nastojanja. Na Vidovdan, iza prvog javnog nastupa onog mora sokolskih pripadnika, sletište se nije stišalo. Na njemu je još bilo sve u pokretu. Još se nije sletište ni izpraznilo od silnog mnoštva naroda, koji je pohrilo na javnu vežbu, a već je započela nova revija sokolskog rada, onog rada, koji se tihom, nečujno, ali sistematski provodi u našim sokolskim vežbaonicama. Iza onog krasnog nastupa pripadnika sviju kategoriju Ljubljanskog Sokola, sa svojom posebnom jubilarnom točkom na javnom nastupu na Vidovdan, htio je naš jubilarac da pokaze širem općinstvu svu visinu svojeg tehničkog i duhovnog rada sa svojom posebnom jubilarnom akademijom.

U 19 sati, u moru svetla, koje je bacalo nekoliko reflektora, ispunilo je sletište ogromno mnoštvo naroda, koji je s nestrpljenjem očekivao akademiju, za koju se je već unapred znalo da će biti na odličnoj visini. To je jamčilo ime starog sokolskog radnika br. dra Viktora Murnika. Na sletište je pohrilo desetak hiljada gledalaca; lože su bile ispunjene najvišim pretstavnicima našeg, češkoslovačkog i ruskog Sokolstva, kao i brojnim pretstavnicima vojske, vlasti i raznih udruženja.

Na sletištu stupaju sve kategorije Ljubljanskog Sokola. Na čelu im je stara zastava i nova zastava, poklon Nj. Vel. Kralja. Odelenja stupaju na svoja određena mesta. Počinje akademija.

Najpre su nastupili članovi sa svojom vežbom »Devotorice«, od pok. br. V. Perdane, a na muzičku kompoziciju br. M. Švigelja. Izveli su vežbu skladno i precizno, što je izazvalo builan aplauz čitavog općinstva. Nato su nam se pretstavile naraštajke sa sastavom »Dvanaestorice«, od s. M. Slapničar. Ovaj sastav, koji pretstavlja jedan od najmodernijih sastava novije gimnastike, a koji je onako sjajno izveden po našim naraštajkama podigao je spontan i dugotrajan aplauz izvadnicama i autorki vežbe. Još se odobravanje nije ni sleglo, a već se sletištem prolamalo burno pozdravljanje upućeno našim najmladim. Nastupila su sokolska deca s telovežbačkim plesom »Carmen« od br. V. Murnika. Sam sastav, njegovo izvođenje i ozbilnost ove naše drage dečice podigle su buru oduševljenja i odobravanja. Iza njih nastupio je muški i ženski naraštaj s telovežbačkim sastavom br. M.

Švigelja, sastavljenom na glazbu Čajkovskoga »Trois morceaux«. Ova odlična tačka, sastav našeg mlađog talentovanog brata Švigelja, našla je na opšte odobravanje i pljesak. Nato je stupila pred sprave izabranova vrsta vežbača. Izvaldali su vežbe na vratili i konju u šir s hvataljkama. Oni su sa svojim odličnim vežbanjem i svojim muškim držanjem pobrali obilje priznanja i pokliča. Iza toga izveli su članovi Murnikovu »Telovežbačku koracnicu«. Izvadjanje krasno, priznaje — oduševljeno klicanje i odobravanje. Nastupile su nato članice s dra Murnikom sastavom »Valček«, a članovi su iza njih izveli Murnikovu »Polonezu«, obe tačke prema Šopenovoj glazbi. I ove su tačke izazvale urnebesne poklike odobravanja, kao što to uvek žujo točke br. dra Murnika. Nato je izveden Murnikov »Telovežbački plese«, prema Mendelsonovom skerku op. 10 br. 2. Općinstvo je bilo i ovim izvedbama upravo fascinirano. Iako je bio program ove akademije vrlo opsežan, on nije nimalo umarao gledaoca, koji su nestrpljivo očekivali nove i nove tačke. Ponovo smo vidiši kao zadnju tačku ove zaista jedinstvene akademije jubilarne tačku brata dra Murnika »Naprek«. Kao što je ova tačka podigla spontano oduševljenje na podnjevnom javnom nastupu, tako je i na ovoj akademiji bila predmetom opštug odobravanja i ovacijsa.

Kad je telovežbački deo akademije završio, stupila su na sletište sva odelenja Ljubljanskog Sokola, gde je br. Kajzelj čestitao br. dru Murniku na njegovom požrtvovnom i nesobičnom radu za punih četredeset godina u Ljubljanskom Sokolu. Izrekao mu je zahvalnost i za ovu sjajnu akademiju, koja je vršena pod njegovim nadzrom i pod njegovim vodstvom, a koja je bila većim delom i plod velikog bujnog rada brata dr. Murnika. Br. Kajzelj mu je izručio kao znak priznanja i zahvalu »Društvenu spomenicu«. Nato se br. dr. Murnik srušno zahvalio, pozdravljen od desetka hiljada gledalaca. Sledio je nato mimohod svih odelenja, što je izazvalo dugotrajan pljeskanje i odobravanje kako Ljubljanskom Sokolu, tako i br. dru Murniku.

Ova akademija uspela je upravo sjajno. Ovakovih se akademija kod nas uopšte ne može ni zamisliti, a kako li videti. Ova je akademija bila dokazom dugotrajanog i smišljenog rada našeg jubilarca Ljubljanskog Sokola i njegovog stvarnog vode, našeg odličnog i jedinstvenog sokolskog radnika, umetnika, pesnika i oca Ljubljanskog Sokola brata dra Viktora Murnika.

Nakon sletišta prolaženo je u tren oka sad sa trotoara jedne ulice na prozor u drugoj, sad sa kakovog zgodnog povisokog mesta ili objekta, posvuda proganjalo je pojedine delove povorce neutaživo stakleno oko filmskih kamera. Filmski operater Prosvetnog odbora Saveza SKJ u tome kao da je nosio rekord. Nekoju u povorci prosto su se krstili od čuda, otkuda sve to on iskršava; sad kao da bi pao s neba, sad kao da bi ga izbacila zemlja.

Povorka je bila svrstana ovim redom:

Za glazbom, koja je otvarama povorku, stupao je načelnik Saveza SKJ br. Animbrič, za njim pretstavniči Saveza slovenskog Sokolstva, i s jedne i s druge strane pretstavnici ruskog Sokolstva braća Salkov i Dražling, u sredini pak pretstavnici jugoslovenskog Sokolstva zamenici starešine Saveza braća Gangl i Paunković sa potstarostom ČOS br. Truhlaržom tajnikom Saveza SS br. Stjepanecom. Za njima stupalo je brojno odelenje ruskog Sokolstva. Zatim je dolazila češkoslovačka glazba sa Vinohrada, standard ČOS, pa slovačke divine narodne nošnje, 10 ženskih i 4 muških, 15 češkoslovačkih zastava, načelnik ČOS br. dr. Klinger, članovi pretsedništva ČOS: s. Milada Mala, te braća: prosvertar COS Krejči, Havel, Vondrak, dr. Švarc, Koudela, Pragr i drugi, onda češkoslovački Sokoli s 2 glazbe, češkoslovačke Sokolice s dve glazbe, standard Saveza SKJ, za kojim je stupalo načelništvo, i to zamenici saveznog načelnika braća Vojinović i Jeras, savezna načelnica s. Skalarjeva te zamenice načelnice sestre Ilić, Brozović i Trdićeva, savezni tehnički odbor, uprava Saveza, koju su u povorci pretstavljali braća: tajnik Brozović, ekonom Živković, blagajnik, dr. Fuks, dr. Dragić, Sterlekar, dr. Ražem i Čelar, dok su ostali članovi savezne uprave bili delom među starešinstvom Saveza SKJ, a delom na čelu svojih župa. Zatim je stupao sletski odbor na čelu s predsednikom br. Kajzeljom, starostom Ljubljanskog Sokola. Za članovima sletskog odbora redale su se alfabetskim redom župe SKJ, najpre standard pojedine župe, zatim glazba pa starešinstvo župe s članovima uprave sa župskom zastavom. Zastave pak pojedini jedinice nosile su jedinice same. Sve zastave bile su nošene sa strane, po jedinicima jedna za drugom, što je odavalo naročito krasnu sliku. U povorci stupali su najpre članovi u svecanim odorama, članovi u narodnim nošnjama i gradanskim odelcima, članice u svecanom kroju i za njima u vežbajim delima, te one u narodnim nošnjama. Sledile su župe: Banja Luka, Bjelovar, Celje, Cetinje, Krusevac, Kranj, Maribor, Mostar, Niš, Novi Sad, Novo mesto, Osijek, Sarajevo, Skoplje, Sušak-Rijeka, Šibenik-Zadar, Tuzla, Užice, Varaždin, Vel. Bečkerek, Zagreb. Župa Ljubljana bila je poslednja, a od njenih jedinica stupao je no-

uskršavali su u tren oka sad sa trotoara jedne ulice na prozor u drugoj, sad sa kakovog zgodnog povisokog mesta ili objekta, posvuda proganjalo je pojedine delove povorce neutaživo stakleno oko filmskih kamera. Filmski operater Prosvetnog odbora Saveza SKJ u tome kao da je nosio rekord. Nekoju u povorci prosto su se krstili od čuda, otkuda sve to on iskršava; sad kao da bi pao s neba, sad kao da bi ga izbacila zemlja.

Povorka je bila svrstana ovim redom:

Za glazbom, koja je otvarama povorku, stupao je načelnik Saveza SKJ br. Animbrič, za njim pretstavniči Saveza slovenskog Sokolstva, još teže je zadržati, obuzdati radost srca, bujicu njegovih osećaja, kada se ono nađe u sredini takve lepote i njenog veličanstva u času kada progovori, uspijati, uskipi sreću celog naroda radošću i zanosom. A to je bilo na sadanjem sletu u Ljubljani, kada smo gledali krunu njegovu — sokolsku povorku.

U tom moru lepote naročito su bile zapažene krasne narodne nošnje skupine župe Banja Luka, njih četredesetak severobosanskih, iz župe Beograd Šumadijska skupina, iz župe Bjelovar sa slavonskim nošnjama, zatim skupina župe Cetinje s divnim, sa zlatom vezenim crnogorskim nošnjama i nošnjama iz Metohije, skupina župe Karlovac s hrvatskim nošnjama i nekoliko iz Bele Krajine, zatim slikovite iz ostaških krajeva Srbije, hercegovačke nošnje iz župe Mostar, krasne nošnje skupine iz župe Niš, skupina nošnja iz župe Novi Sad, skupina slavonskih nošnja iz župe Osijek, skupina nošnja iz župe Sušak-Rijeka, nošnje iz župe Skoplje s krasnim južnosrpskim motivima, nošnje iz župe Split te načinu slične krasne nošnje skupine iz župe Šibenik-Zadar, divne nošnje skupine iz župe Tuzla te skupine iz župe Užice, zatim krasne slovenačke narodne nošnje, naročito ženske, i to iz župe Celje, Kranj, Maribor, Novo mesto, Ljubljana te bogate nošnje iz župe Varaždin i osobito krasne iz župe Zagreb. U povorci nadalje stupalo je i tridesetak češkoslovačkih oficira u svojim sijajnim odorama.

Buru oduševljenja u povorci izvali su naši seoski Sokoli iz svih naših župa. Posebno su veličanstvene ovacije bile priređene našim jadranskim župama, pogotovo župi Šibenik-Zadar kao i župi Sušak-Rijeka, čime je gradanstvo htelo da izradi svoju topu. Izbav prema braći, koja još danas čine i u rostvu, naročito siroti Istri

Crnim florom obavijene zastave pokazivalo su tugu Sokolstva za svojom nezaboravnom podjarmjenom braćom. I naše severne pogranicne župe prošle su u pravom vihoru oduševljenja, Sve, sve naše župe bez razlike, a time i sveukupno naše Sokolstvo, koje su one prestatljale na sletu, doživelo je u povorci svoj pravi, zasluzeni triumf.

Ko može pak da opiše ono silno i nevideno oduševljenje, koje je pratilo braću Ruse i one prave bataljone češkoslovačkih Sokola i Sokolica! Zdravo! Na zdar! Zdravo! Živil! — ti poklici mešali su se jedan s drugim u neprestanoj pravoj kiši cveća i uz neprestano mahanje rupečica, kapama, zastavicama i t. d. Radost i oduševljenje gonilo je na suze.

Kada je pak povorka prolazila Bleiweisovom cestom na balkonu banjske palate srdično su je pozdravljali brojni odličnici, među kojima su bili zapoženi ministri braća: dr. Kramer, Pucelj, dr. Hanžek, ban dr. Marušić i drugi. Isto tako bilo je kad je povorka prolazila Mestnim trgom pokraj gradskog magistrata. Jedna od najlepših slika svakako bila je kad je povorka prolazila Tirševom cestom, pa Aleksandrovom cestom, koje su bile zakrčene pravim morem ljudstva. A tako i sve ostale ulice. Svuda i odasvud dizali su se pravi valovi oduševljenja, pokliča i pozdrava.

Povorka je konačno stigla u 10.30 sati na Kongresni trg, gde je bio zbor. Kako se je samo sada tu gledao pružala slika! Takav divan prizor retko se može da u životu vidi i doživi. Jedno more Sokola i Sokolica u živopisnim sokolskim odorama, koje su bile protkane raskošnim vezom najrazličitijih narodnih nošnja. A tek samo pusta šuma sokolskih krasnih zastava, razmeštenih po svemu prostoru trga! Bila je to zista neopisiva slika, slika nepojmljive lepote, koja je čoveka od silnog zanosa i udviđenja ostavljala prosto nemim.

Načelništvo Saveza i tehnički odbor pod vodstvom saveznog načelnika br. Ambrožiča izvelo je ovaj do sada nevideni zbor Sokolstva u našoj zemlji upravo majstorski. To je pretstavljal pravi problem, jer je trebalo sve to moré Sokolstva sakupiti u jednom relativno vrlo ograničenom prostoru, a da se može opet kasnije da razide određenim redom, defilujući pred starešinstvom, koje je bilo sakupljeno na improvizovanoj tribuni i brojnim odličnicima na balkonu univerze.

Na baškom univerzu, koji je bio prepun odličnika, zapazili smo pretdstavnika narodne skupštine dr. Kumanudžija, ministre: dr. Šumenovića, dr. Kramera, dr. Hanžeka, Pucelja, Maticu, dr. Andelinovića, skoro svu u sokolskom kroju, bana dr. Marušića u sokolskom kroju, podbana dr. Pirkmajera, divizionera Čukavca, potpredsednika Senata dr. Novaka, s mnogim senatorma i narodnim poslanicima, rektora univerze dr. Slavića, gradonačelnika dr. Puca u sokolskom kroju, češkoslovačkog konzula inž. Sevčika, pretstavnike češkoslovačke vojske pukovnika Lančea i Skala te potpukovnika Kvijatovog, naše visoke vojne dostojanstvenike, zastupnike jugoslovensko-češkoslovačke lige, dvorskog gospodu s. Tavčarjevu s mnogim narodnim damama, mnoge funkcione sokolske i članove sletskog odbora sa starostom br. Kajzeljom na čelu.

Na samoj tribuni na trgu do kina »Matica« nalazili su se: pretstavnici Sokolstva: ruskog, češkoslovačkog s potstarešinom br. Truhlarjem i načelnikom dr. Klingerom te brojni članovi uprave SKJ, na čelu sa zamjenicima starešine Saveza braćom Ganglom, Paunkovićem i saveznim načelnikom bratom Ambrožićem, nadalje br. Brozović, dr. Dragić, Branovacki, Vojnović i drugi, te brojni novinari, fotoreporter i radio mikrofon sa spikerom.

23.000 Sokola i Sokolica peva »Hej Sloveni!«

U 10.45 sati veličanstveni sokolski zbor našao se je na okupu u najuzornijem redu, u kolonama, kao što se je stupalo u povorci. Na danu znak sve to ogromno mnoštvo Sokolstva, koje je čas pre pretstavljalo pravo uzburkano more, stišalo se je kao ulje, da odjednom iz njega prolomi vazduh kao grom snažna, veličanstvena himna »Hej Sloveni!« To je bio jedinstveni hor. Iz zatvorenog prostora trga odjekivali su velebni zvuci ove veličanstvene himne na daleko i široko — u pozdrav svemu slovenskom svetu. Nakon himne probio je opet najdrenom orkan pokliča. Njihov jek razlegao se je celom, dalekom okolinom. Opet znak trube. Tišina. Savršena, da se ponova uzdigne neopisivo oduševljenje, kada je na pročelje tribune stupio br. Gangl, da pozdravi slovensko Sokolstvo. »Zdravo! «Na zdar!« — orilo se iz tih desetaka tisuća grla. Opet tišina. Mir, koji imponuje. Sokolska disciplina.

Brat Gangl počinje, sav u zanosu pred tokom leptotom Sokolstva, svoj govor:

Braća i sestre!

Sokolski taboru na! Razlili ste se kao veletok po našoj beloj sokolskoj Ljubljani da dokazete duboku sokolsku svest. Još više; razlili ste se da posveđočite svoju državljansku svest, a i još mnogo više, da time posvedočite svoju pripadnost ogromnom mnoštvo svega slovenskog Sokolstva i svih slovenskih naroda. (Val oduševljanja.)

Pozdravljam vas iz svega sokolskog srca, iz punе sokolske duše sa sokolskim Zdravo! (Urnebesni Zdravo, Na zdar! prolama se trgom.)

Što hoćemo, braća i sestre?

Hoćemo ništa manje i ništa više, nego da bi bila sokolska sva naša domovina, velika, krasna, ponosna Kraljevina Jugoslavija! (Neopisivo oduševljeno odobravanje.) Od koleye pa do groba svakoga našega državljana! (Urnebesni pokliči: »Tako je!«)

Na čelu naše današnje veličanstvene povorke lepršala su tri barjaka:

prvi — znak naše prošlosti;

drugi — znak naše sadašnjosti;

treći, podaren od prvog Sokola naše zemlje, Kralja Aleksandra (neopisive, urnebesne ovacije) jučer Ljubljanskog Sokolu, — znak naše budućnosti.

Oni su kao tri žarka plamena, koja pokazuju našim srcima put u veliku budućnost jugoslovenskog naroda i svega Slovenstva. (Viši oduševljanja).

Braća i sestre! Sokolski taboru na!

Mi smo kao veletok, koji traži puta i korita, da se izlije u silno more svega Slovenstva, nad kojim bđije neumrli duh našeg osnivača dr. Miroslava Tirša (gromki pokliči: »Slava mu!«), koji je u svojoj dubokoj slovenskoj duši gledao budućnost Slovenstva, zdrženog pod sokolskim zastavama.

Braće i sestre!

I sada, kada smo doprineli dokaz, kakvi smo, koliko nas je i što hoćemo, moramo se u vernosti svoje duboke ljubavi iz punih naših sokolskih srca setiti domovine našega Sokolstva, bratske Češkoslovačke Republike (silne ovacije i pokliči: »Živila!« »Na zdar!«), domovine naše, sokolske, Poljske Republike (ponovne oduševljene ovacije i pokliči: »Živila!«), velike slovenske Rusije (burno i oduševljeno odobravanje: »Tako je!« »Živila Rusija!«), domovine naše sokolske, koju hoćemo da produbimo i privredimo u naš krug, bratske Bugarske (silno oduševljanje i pokliči: »Živili Bugari!« »Tako je!«) — i naše, najdraže, najbliže domovine, mile, lepe, sokolske naše Kraljevine Jugoslavije! (U tom času nastalo je neopisivo oduševljenje i kličanje Jugoslavija, Kralju i Sokolstvu, koje se za dugo nije stišavalo).

Osećam miris njenoga sveća, čujem lepršanje sokolskih krila, koja su se raskrilila nad našom zemljom. Vidim u vašim dušama i u vašim srcima, braće i sestre, sav slovenski svet. Vidim i znam te duboko sam uveren, da u svakom sokolskom srcu leži lepota, veličina, moć i budućnost svega slovenskog sveta! (Silno oduševljenje i gromki: »Tako je!«).

Mi nismo samo jugoslovenski Sokoli, nismo samo češkoslovački, ni poljski niti samo ruski; mi smo slovenski Sokoli! (Ponova bura neopisivog oduševljenja i odobravanja).

Jedan je naš svet! Jedna je naša domovina! Jedna je naša težnja, a ta je da zdržimo sve granke našeg slovenskog roda pod sokolskim zastavama u silnu, divnu, veličanstvenu budućnost svega Slovenstva!

I sada, kada znamo što hoćemo, sada kada smo juče i danas videli samo mali, ali tako silni deo milionske sokolske armije, kada posvedočujemo svoju ljubav i odanost prema slovenskoj zemlji, dajte izraza svojim srcima, da se kao poljubac razlijte našom užom domovinom Jugoslaviju i sa mnom klijnite iz dna svoje duše:

Živila slovenska zemlja!

Živila sokolska Kraljevina Jugoslavija!

Živeo Nj. Vel. Kralj Aleksandar II! Zdravo! Na zdar! Czolem!

Kada je br. Gangl završio svoj govor probio je iz Sokolstva novi, silni neopisivi viši oduševljenja i zanosa, da je od gromovitih poklika odjekivala sva Ljubljana. Slika toga momenta bila je neopisiva. Tek kad su udružene glazbe udarile jugoslovensku himnu, ovaj orkan oduševljenja stišao se da još veličanstvenim silom odjeknu zvuci naše himne, koju ju pevao skoro dvadeset i četverotisuću hor kao jedan jedinstveni čudesni glas. A sokolske zastave tada, sjajne, pobedonosne, nagnute su, kao na zapoved, u počast...

Opet se prolama bura oduševljenja, koja se stišava tek na znak trube zadovoljnog saveznog načelnika br. Ambrožića, koji daje zapoved za defile i — razlaz.

U najuzornijem redu, počelo se da odmotava to čudesno klupko mnoštva i da još jednom u defileju pokaže svoju snagu, odvažnost i spremnost. Novi val oduševljenja. Ponovne ovacije. Opetovanji zanosa. Sokolstvo odaje počast svome vodstvu. Otsečeno, smelo, junački, ponosito, gordo. I tako opet istim redom proteče ta živa sokolska reka, reka koja buja novom silom, snagom i svežinom, prodorna, nezadrživa — snaga sokolska, snaga narodna.

I izreda se tako sokolske čete jedna za drugom, uvik lake i poletne, kao nošene krilima sokolskih idealja.

Oko podneva utrihuće poslednji poklič ovog veličanstvenog sokolskog zboru, našeg do sada najvećeg sokolskog slavlja.

Javna vežba 29. juna

Javnu vežbu 29. juna donećemo u narednom broju s drugim preostalim gradivom o sletu. — Uredništvo.

Svečana povorka i javni nastupi u brojkama

Sviju učesnika bilo je u povorci 23.250. Od toga bilo je 48 glazba, 448 sokolskih barjaka, 400 sokolskih kojanika, 5.533 člana i 518 članica u svenčanom odorama, te 3.107 članica u vežbačkom odelu.

Javni nastupi u brojkama

Kao što smo izvestili o samim nastupima i broju učesnika na njima na posebnom mestu, donašamo i tačnu statistiku vežbača, koji su nastupili na javnim vežbama dne 28 i 29. juna.

U prostim vežbama, koje su bile obavezne za 8 susednih župa, nastupilo je 2880 muškog članstva. U prostim vežbama iz neobaveznih župa nastupilo je 3.300 muškog članstva. U prostim vežbama članica nastupilo je prvo dana 2.760, a drugog dana 2.479 članica.

Muškog češkoslovačkog članstva nastupilo je 480, a članica 960. Članova ruskog Sokolstva nastupilo je 110, a članica 40. Naročitu pozornost pobudio je veliki broj starijeg muškog članstva Saveza SKJ, kojih je nastupilo 460.

U posebnim nastupima sokolskih četa nastupili su župe sa sledećim brojem pripadnika: župa Niša sa 547 članova, Sarajevo sa 270, Beograd sa 170, Banja Luka sa 36, Mostar sa 50, Cetinje sa 70, Bjelovar sa 140 i Zagreb sa 475. ukupno 1.758.

U međusletskim takmičenjima nastupilo je 1.021 član i 395 članica.

Kod javnih nastupa nastupilo je ukupno članova i članica 11.258 i to samo pripadnika našeg sokolskog Saveza.

Skupština Saveza slovenskog Sokolstva

Izraz simpatija lužičko-srpskom Sokolstvu — Za slovenski Baltik — Novo starešinsvo Saveza SS — 1935 I sveslovenski slets u Varšavi

Dne 30. juna održana je u Ljubljani u 10 1/2 sati u maloj dvorani magistrata skupština Saveza slovenskog Sokolstva pod predsedništvom potpredsednika Saveza brata Adama Zamojskog, starešine Poljskog sokolskog saveza.

Skupštini su prisustvovali: od strane Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije: I zamenik starešine br. Gangl, II zamenik starešine br. Paunković, savezni načelnik br. Ambrožič i savezni prosvetar br. Belačić; od strane Češkoslovačke obec sokolske njen predstavnik br. Truhlarž, načelnik br. Klinger, prosvetar br. Krejči i član predsedništva COS br. Vondrák; od strane poljskog Sokolstva, pored starešine br. Zamojskog, tajnik Poljskog sokolskog saveza br. Boguslavski, a od strane ruskog zagraničnog Sokolstva br. dr. Hitkov i br. Saikov i tajnik Saveza SS br. Stjepanek.

Se ipak s ovoga mesta srdično zahvaljujem za taj dokaz slovenskog bratstva. Zdrovo!

S ovog mesta izražavam iskrenu želju, koju s nama bez sumnje deli svi prisutni, da bi se to jedinstvo i iskreno bratstvo vratio u vaše vrste, braće Rusi. To što vas deli, veseli vase protivnike. Želim vam da bi se opet ujedinili, a to jedinstvo biće dobar izgled za vašu nesrećnu domovinu. Odgovarajuće uređenje vaših unutrašnjih sporova učvrstite vaš položaj u Međunarodnoj gimnastičkoj federaciji, čiji ste članovi postali pred kratko vreme i gde su me već pitali o odnosa među vama. Za nas će to biti veseli trenutak u jačanju sokolske snage.

Na dnevnom su redu današnjeg zasedanja veoma važni izveštaji. Molim vas, dragi braće, da ih pažljivo slušate, da bi prema njima uzmogli izgraditi daljnji načrt našeg zajedničkog rada.

Konačno moramo danas da obavimo i izbore, da prekinemo provizori, koji traje od smrti našeg nezabavnog predstavnika brata dr. Šajnera.

Dozvolite mi da izrečem još par reči zahvalnosti za čestitke, koje sam od vas primio prilikom mog izbora za predsednika Međunarodne gimnastičke federacije. Ti dokazi vašeg poverenja za mene su neda sve dragoceni, te se nadam, da će u vašem bratstvu pomoci ispuniti dužnosti, koje sam na sebe preuzeo.

Za što lepsi proček Sokolstva — otvaram današnje zasedanje.

Nakon brata Zamojskog zamolio je reč I zamenik starešine Sokola SKJ br. Gangl, koji je upotrebovao ovu priliku da u ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije izrazi najsrdičnije čestitke bratu starosti Zamojskom prilikom njegove 60-godišnjice, koju je navršio 18. juna. Istakavši požrtvovani sokolski rad br. Zamojskog i njegovu ljubav prema svemu slovenskom Sokolstvu, brat Gangl uz najlepše želje predao je starosti br. Zamojskom jednu krasnu umetničku izradenu adresu na pergamenu.

Uz brata Gangla pridružili su svoje najtoplje čestitke bratu Zamojskom i sva ostala braća, na čemu se je br. Zamojski najsrdičnije svima zahvalio.

Prešlo se je zatim na dnevni red skupštine.

Tajnik Saveza slovenskog Sokolstva dr. Vincenc Stjepanek izneo je pred skupštinu svu do toga dana od poslednje skupštine u Beogradu 1930 pristiglu korespondenciju, a nakon toga podao je iscrpljivo svoj t

mene statuta Saveza SS, a što je bilo diktovano neminočnim potrebama samog Saveza i Sokolstva uopće. Detaljnici načrt izmene statuta, koji je izradio i predložila Češkoslovačka obec sokolska, nije mogao da se uzme već na ovoj skupštini u specijalni pretres, jer drugi nacionalni Savezi nisu imali vremenske mogućnosti da preko svojih saveznih uprava izrade priopomene na taj načrt, odnosno da i sa svoje strane stave svoje predloge. Radi toga bilo je zaključeno, da će referenti, koje će ad hoc izabratи pojedini nacionalni Savezi iz sredine svojih upravnih odobra, odnosno predsedništva, izraditi svaki za sebe specijalni načrt promene statuta, a zatim će referenti iz svih tih načrta sastaviti definitivni načrt predloga izmene statuta i predložiti ga na diskusiju i prihvati na narednoj sednici Saveza slovenskog Sokolstva.

Kako je starešinstvu Saveza slovenskog Sokolstva već bio istekao dvogodišnji mandat, prešlo se je na daljnju točku dnevnog reda, na izbor novog starešinstva. Nakon kraćeg odmora u svrhu posavetovanja među članovima pojedinih Saveza skrtnij pokazao je sledeći rezultat tajnog glasanja:

Za starostu Saveza slovenskog Sokolstva izabran je br. dr. Stanislav Bukovski, starešina Češkoslovačke obec sokolske;

za prvog zamenika starešine Saveza SS izabran je br. Engelbert Gangl, I. zamenik starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije;

za drugog zamenika starešine Saveza SS izabran je br. Adam Zamojski, starešina poljskog Sokolstva;

za tajnika izabran je dosadanji tajnik br. Vinčenç Štjepanek;

za blagajnu izabran je br. Jozef Truhlarž, privi potstarcchina Češkoslovačke obec sokolske.

Izbor načelnika Saveza slovenskog Sokolstva proveće se u najskorije vreme, u koju će se svrhu sazvati sednica načelnštva Saveza SS, koja će izabrati načelnika Saveza SSS.

Povodom izbora brata dr. Stanislava Bukovskoga za starešinu Saveza slovenskog okolstva, sa skupštine bio je otplaćen br. dr. Bukovskom, koji se sada bavi u Americi, sledeći pozdravni telegram:

Dr. Bukovski, starosta ČOS
Njujork.

Srdačno čestitam današnjem Tvoj izbor za starešinu Saveza slovenskog Sokolstva. Na zdrav! Czojem!

Zamojski.

Brat Truhlarž izriče u ime sve braće iskrenu hvalu dosadanju potstarosti Saveza slovenskog Sokolstva br. Zamojskom na njegovom požrtvovnom radu, pogotovo za rad od dana smrti starešine Saveza br. dr. Josipa Šajnera, i što je br. Zamojski sa toliko ljubavi vodio Savez slovenskog Sokolstva. Moli brata Zamojskoga i osobito mu stavljaju na srce, da kao nedavno izabrani predsednik Medunarodne gimnastičke federacije poradi i u ovom velikoj instituciji u sokolskom duhu i na čast svega slovenskog Sokolstva.

U eventualijama bilo je zaključeno, da će se god. 1935 održati u Varšavi I sveslovenski svesokolski slet. Materijal za ovaj slet proučiće se i odrediti na jednoj od narednih sednica načelnštva Saveza SS.

Kako je time bio dnevni red skupštine iscrpljen, predsedavajući br. Zamojski zahvalio se je svoj braći na dosadanju uspešnom radu i njemu u svemu iskazanoj bratskoj pomoći i naklonosti, te poželivši da i u buduće ovaj sokolski rad bude još uspešniji, zaključuje ovu skupštinu.

Zahvala prezidentu brata T. G. Masariku

Na pozdravni telegram, upućen od strane Sokolstva Njegovoj Ekselenciji Prezidentu Češkoslovačke Republike, bratu T. G. Masariku, sa slovenske sokolske večeri u Ljubljani dne 27 juna o. g., President brat T. G. Masarik blagoizvoleo je izraziti Sokolstvu svoju zahvalu sledećim telegramom:

Prag, 3. jula 1933.

Jugoslovenskom Sokolstvu na ruke staroste gospodina Gangla

Ljubljana.

Potpisana kancelarija predložila je Prezidentu Republike pozdrav, koji ste izvoleli uputiti u ime slovenskog Sokolstva sa dana jubilarnih sokolskih svečanosti u Ljubljani.

Po visokom nalogu tumačimo Vam blagodarnost Gospodina Prezidenta.

Kancelarija Prezidenta Češkoslovačke Republike.

IZ UREDNIŠTVA

Rezultate sa međusletskih takmičenja, te ostalo gradivo koje smo morali da izostavimo iz ovog broja, donaćemo u narednom.

Zahvala Njegovog Veličanstva Kralja Sokolstvu

Na pozdrave, koji je Sokolstvo uputilo Njegovom Veličanstvu Kralju sa slovenske sokolske večeri u Ljubljani dne 27 juna o. g., Njegovo Veličanstvo Kralj blagoizvoleo je izraziti svoju zahvalu sledećim telegramom, upućenim na ruke prvog zamenika starešine Saveza SKJ brata Gangla:

Beograd, 28. juna.

Blagodarim na izjavama odatnosti i šaljem iskrene pozdrave uz najlepše želje.

ALEKSANDAR.

*

Telegram Nj. Vel. Kralja Ljubljanskom Sokolu

Na brzjavne pozdrave i izraze vernošt i odatnosti Ljubljanskog Sokola u času primanja nove zastave, kraljevskog dara, Nj. Vel. Kralj blagoizvoleo je uputiti Ljubljanskom Sokolu telegram sledećeg sadržaja:

Beograd, 28. 6.

Zahvaljujući na izjavama ne-pokolebive vernošt koje mi vod-

stvo upućuje u momentu primanja zastave povodom sedamdeset-godišnjice Ljubljanskog Sokola šaljem tople pozdrave učesnicima jubilarne proslave jugoslavenskog Sokolstva, čiji rad pratim budnom pažnjom i životom simpatijom. Živeli!

ALEKSANDAR.

Zahvala Češkoslovačke obec sokolske

Odelanstvo Češkoslovačke obec sokolske već od svoga dolaska u jugoslovensku zemlju pa do odlaska iz krasne, bele Ljubljane bilo je deonikom tolike presrdačne pozornosti i izraza bratske ljubavi, da smatramo svojom iskrenom dužnošću da se za sve to iz srca najiskrenije zahvalimo. Većina naše braće i sestara otpotovala je na izlete po Jugoslaviji, da bi još tešnje povezali i produbili veze bratske vernosti. Ne oprashtamo se, jer će-

mo još i u buduće kao brat bratu i sestra sestri dolaziti jedan drugome.

Zelimo najkrasniji razvoj ujedinjenju Jugoslaviji i njezinom Sokolstvu, s kojim smo, verni oporuči Tirša i Figner, jedna duša i jedno srce.

Zamenik starešine ČOS:

Josef Truhlarž.

Načelnik ČOS:

Dr. Miroslav Klinger.

Ljubljana, dne 1. jula 1933.

Radio služba za vreme sletskih dana

Inicijativom prosvetnog odbora Sokolske župe Ljubljana bila je za vreme sokolskih svečanosti u Ljubljani organizovana radio služba, koja je putem ljudljanske radio stanice davala vesti unutar i izvan naših državnih granica.

Već pre samog sleta održana su preko ljudljanske radio-stanice tri predavanja, tumačene su sletske vežbe pojedinih kategorija s glazbenom pratnjom, a davana su takoder i hitna obaveštenja i upute.

Organizacija ovog rada bila je povrerna br. Poharec, župskom prosvetaru. Ovim putem davana su obaveštenja i široj publici kroz čitavo vreme trajanja sleta. Tako je bila prenášana svečana skupština jubilarnog društva Saveza SKJ br. E. Gangla, državnu himnu i razlas Sokolstva.

la 28. juna pre podne, javni nastup sa sletista 28. i 29. juna. Tok samih svečanosti i javnih nastupa tumačio je br. Poharec, dok su za vreme pauza pozdravili radio-slusači prvi zamenik starešine ČOS br. Truhlarž i starešina župe Cetinje br. Gavra Milošević. Radio stanica prenášala je također i tok sokolskih povorka, kao i zbor Sokolstva na Kongresnom trgu. Sa Kongresnog trga obavešteni su radio-slusači o skupljanju pojedinih župa, o opštem razpoloženju općinstva, o uspehu povorka i t. d., nadalje prenášena je himna »Hej Sloveni«, koju je pevao čitavi sokolski zbor od 23.000 ljudi, zatim govor prvog zamenika starešine Saveza SKJ br. E. Gangla, državnu himnu i razlas Sokolstva.

la 28. juna pre podne, javni nastup sa sletista 28. i 29. juna. Tok samih svečanosti i javnih nastupa tumačio je br. Poharec, dok su za vreme pauza pozdravili radio-slusači prvi zamenik starešine ČOS br. Truhlarž i starešina župe Cetinje br. Gavra Milošević. Radio stanica prenášala je također i tok sokolskih povorka, kao i zbor Sokolstva na Kongresnom trgu. Sa Kongresnog trga obavešteni su radio-slusači o skupljanju pojedinih župa, o opštem razpoloženju općinstva, o uspehu povorka i t. d., nadalje prenášena je himna »Hej Sloveni«, koju je pevao čitavi sokolski zbor od 23.000 ljudi, zatim govor prvog zamenika starešine Saveza SKJ br. E. Gangla, državnu himnu i razlas Sokolstva.

izgradila današnje tako veličanstveno slovensko sokolsko zdanje, tako solidne strukture i jedno tako impozantne arhitektonске lepote. Traverza ovog veličnog zdanja je misao prvog sokolskog neimarja i majstora, na kojoj počiva, na kojoj se diže, na kojoj se sve više izgraduje ovaj hram snage, lepote i zdravlja, fizičkog i moralnog, slovenskih naroda.

I Ljubljana, u kojoj je pre 70 godina bilo savijeno prvo sokolsko gnezdo na našem jugu, koja je od tog svog početka pa sve do današnjih dana prednjačila u sokolskim redovima, prirodno je da je s ponosom i godošću, kao koljeka jugoslovenskog Sokolstva, pustila manja svojim osećajima, gledajući s udjeljivanjem današnju divotnu snagu Sokolstva, njegov veličanstveni razmah i razvoj i njegovo veliko delo, koje je ono izvršilo i koje i dalje nastavlja u svome narodu zajedničkim, bratskim silama sa svojom ostalom slovenskom sokolskom braćom.

Prošli su veliki dani, dani radosti, dani sokolskog i narodnog slavlja. Ljubljana je poprimila svoje staro obliće, tisine i mirogna rada. Ostali su dojmovi, uspomene, nezaboravne, krasne i večite, a s njima i preporoden te pomađen duh, pun još čvršće vere i još lepših nada, koje naše Sokolstvo po svuda uvela i koje ono u svome narodu i ostvaruje. Ostala je, udvostručena, snaga naše Sokolstva, pojačana moć sokolske ideje u našem narodu. Učesnici sleta razdošli se svojim domovima, širom svoje lepe domovine, a i širom prostranog slovenskog sveta. Svi oni prepričavaju svojima o tom krasnom sokolskom slavlju, o istinskoj bratskoj sokolskoj ljubavi, o uzajamnosti, radu i slozi, zagrejavajući još više i sebe i sve svoje za većito lepu sokolsku misao. Udošće već i oni svi u svoj redovan život, mnogima i mnogima tako težak i pun svakojakih brigova. Ali svi oni, koji se nadoše tih dana na sletu u Ljubljani, zaboravljajući trenutno razne životne tegobe, ponešuće sa sobom i svu onu nezaboravnu lepotu, koju je kadro da pruži samo Sokolstvo.

Ono Sokolstvo, koje snagom svoje ideje, njenom lepotom i uživajuću, po svojim ciljevima i svome radu ne može a da ne prodre do srca svakog pojedincu i da u njemu, pa i nesvesno, ne uzudi, ma bilo kako ono prema Sokolstvu tvrd, barem poštovanje, ako ne i samo uđeljivanje i zanos. Nijedna slovenska organizacija nema u sebi, po svojim ciljevima i radu te po svojoj uutrašnjoj vrednosti, toliko lepote, kao što je ima Sokolstvo. Ko pravilno ocenjuje Sokolstvo i njegov rad taj doista ne može da poreče ovu istinu. I ta unutrašnja vrednost Sokolstva to je ona konstruktivna sila, koja je za 70 godina

živopisno uzavrelog života jedne ogromne bujice ljudske, krasne slike sa sletista i konačno triumfalna povorka sokolske armije. More crvenih košulja, divnih narodnih nošnja, šuma sokolskih zastava, čete ponosnih Sokola našega sela, naše dične vojske i očarljive mornarice, čete naše verne i milo braće sa severa — svega toga nestalo je s naših telesnih očiju ali sve to u našoj duši ostalo je i ostaće za uvek živo, nezaboravno i sveće.

Ovogodišnji slet u Ljubljani najbolje je manifestovao svu pozitivnu i stvaralačku vrednost našega Sokolstva, njegovu dinamičku silu, koja mu jamči pri istrajnom radu najlepšu budućnost, a time i budućnost našem narodu. Ogranak je moralni kapital ova sletna za naše Sokolstvo kao i za

sam naš narod. I taj silan kapital, to silno bogatstvo svih fizičkih, moralnih i etičkih vrednosti, Sokolstvo je baš dužno da još više uveća, jer je njegova zadaća da u sebi kao u najlepšoj riznici prikuplja sve vrednote i odlike svoje nacije. Stoga vraćajući se svojim jedinicama, svojim domovima, vežbancima i letnjim vežbalištima, Sokolstvo, završivši ovako sjajno na Ljubljanskom sletu jedan deo svoga rada, treba da po načelima svog velikog osnivača pojačanom snagom nestavljeno nastavi svojim radom, da bude uvek i da teži samu napred, za još lepšim, boljim i savremenijim, a to na korist svoga naroda, svoje zemlje — Jugoslovenstva i Slovenstva. Zato — na daljni rad! Zdravo! —

Poziv sokolskom bratstvu!

U rudarskim revirima na području bratske Sokolske župe Celje vlasti strahovita beda. Naša braća i sestre te njihova nedužna deca u najstrašnijim su patnjama, jer gladujući gledaju smrti u oči.

Potreba je najhitnija pomoć, jer svaki trenutak odlaganja znači korak bliže neizostavnoj katastrofi.

Pozivam sokolsko bratstvo da s delima bratoljublja priskoči u pomoć braću, koja umiru, i to odmah!

Novčane potpore šaljite na čekovni račun podružnice Poštske štedionice u Ljubljani broj 10.591 (Celjska posojilnica). Na vrhu čeka ispisite: Za stradajuću braću!

Sve druge darove šaljite na naslov: Sokolska župa Celje, koju smo opušćeni, da sve što primi od sokolskog bratstva najhitnije porazdeli medju najbednije rudare i njihove roditelje prema vlastitom nahodenu.

Ne razmišljajte! Ne oklevajte!

Pomoć je hitna! Sokolsko bratstvo na delo!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije kao prvu pomoć poslao je Din 5000. Zdravo!

I zamenik starešine SKJ:

E. Gangl.

Savez SKJ povodom požara u dakovačkoj katedrali

Povodom nedavnog požara, koji je buknuo u dakovačkoj katedrali te prouzročio u njenoj unutrašnjosti ogromnu štetu, uništivši velik deo umetničkih tvorevina, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije uputio je preštelom gospodinu Antunu Aksamoviću, biskupu dakovačkom, pismo sledećeg sadržaja:

Br. 8037. Beograd, 24 VI 1933.

života. Pokojnik je u našem društvu, kao član upravnog odbora, uvek bio na svome mestu iščekujući se svojom neodoljivom voljom i ljubavlju za Sokolstvo.

Sahrana poč. brata Miloša izvršena je uz sudelovanje većeg broja naših članova kao i ostalog gradaštveta, da time ukažu poslednju poštu pokojniku, isprativši ga na večni počinak.

U ime našeg društva na grobu je se oprostio s poč. bratom Milošem, brat Ivan Ušćumlić lepim govorom, istaknuvši njegove vrline i neumornost rad u našem društvu, a društvo je u mesto vence upisalo pokojnika za pričaća fonda za gradnju sokolskog doma u Batajnici.

Večna mu pamijat!

Na dan 18. juna t. g. održan je pogodišnji parastas poč. bratu Jovanu Subotinu, bivšem statističaru ovoga društva. Parastas je izvršen u njegovom rođnom mestu Čortanovci, kome je prisustvovao jedan deo naših članova. Tom prilikom osvećen je i spomenik pokojniku, koji je podigla njegova samohrana mati Marija, a svoga sina Jovana upisala je za dobrotvorova ovoga društva sa prilogom od 1000 Din, koja je suma namenjena fondu za gradnju sokolskog doma u Batajnici. Ovaj veliki gest njegove majke, društvo je prihvatiло s osobitom pažnjom i uz večitu zahvalnost.

SOKOLSKO DRUŠTVO KOVIN

Zauzimanjem brata Blagoja Jerotijevića, učitelja iz sela Dubovca, a na predlog Sok. društva Kovin, osnovana je u marta o. g. sokolska četa u selu Dubovcu, koja do danas broji oko 50 članova. Ovi mladi i odusevljeni Sokoli neumorno rade. Već su priredili par sokolskih priredaba, koje su nesumnjivo uspele i učinile odličnu propagandu u selu za sokolsku stvar.

Prvi starešina ove čete je br. Blagoje Jerotijević, koji je uspeo, za relativno kratko vreme, da povede k neumljivom uspehu mlade i odusevljeno članstvo.

Ovo Sokolsko društvo održalo je u nedelju 11. juna o. g. sokolski javan čas. Program od 12 raznih tačaka, izveden je na opšte zadovoljstvo. U glavnom su izvadane proste vežbe za pokrajinski slet u Ljubljani. Ovom prilikom su prvi put nastupila starija braća u prostim vežbama. Sve kategorije vežbaju skladno i lepo, za što pričada hvala našim vrednim i požrtvovnim prednjacima i načelniku.

Budući je vreme bilo lepo to se javan čas mogao održati pod vedrim nebom, a za vreme izvođenja vežbi svirao je društveni tamburaški zbor.

SOKOL DRUŠTVO BEOGRAD-MATICA

U ovom društvu postoji stalni odbor za pripremanje letovanja članstva, naraštaja i dece. Ovaj odbor radi već mesec dana intenzivno i odlučio je, da se letuje u Omišlju, na otoku Krku. Polazak će biti 14. juna, u večer, a dolazak tamo 15. po podne. Prema prijavama izgleda da će ovo biti vrlo veliko i uspešno letovanje. — Z.

SOK. DRUŠTVO BEOGRAD-VIII

18. juna 1933 je priredena prva javna vežba na letnjem vežbalištu. Sprave i tribine su izradili sami članovi.

Sudelovali su na javnoj vežbi Sok. društva iz Beograda, a osobito je bio lep i brojan poset braće iz Beograda IV (Čukarica), Beograd-maticе i I. Prvi put nastupili su članovi i deca seoske čete Železnik.

Istoga dana uveče je priredena sokolska veselica, koja se radi kišnog vremena morala održati u vežbaonici. Mala vežbaonica nije mogla primiti broj gostiju i braće. Vredna braća sa Belih Voda su dobro organizirali ovu javnu vežbu i zabavu.

Na stanici Žarkovo goste je dočekivao brat starešina ing. Vučković s načelništvom. Zatim su otisi prama vežbalištu, koje je iskićeno u državnim trobojkama i zelenilu. Za razonodu goristu instalirana su dva bitca.

Javnoj vežbi prisustvovali su uime župe braća dr. Drago Đorđević i prof. Momir Sinobad; dr. Milan Glavinović, starešina Matice; dr. Miodrag Stevanović, starešina Beograd IV; Franjo Žic, župski načelnik.

Još su bili prisutni mnoga braća i sestre, koji većim delom uzimaju aktivnog učešća u vežbanju.

Proste vežbe muške i ženske dece izvedene su dobro; osobito su lep utisak učinile igre muške i ženske dece, među kojom je bio jedan odred seljačke dece, koja su s pobožnom ozbiljnošću i tačnošću izvodila luke vežbe i igre. Muški naraštaj i starija deca dobro su izveli vežbe s palicama. Jedno odjeljene članova s Belih Voda vežbalo je na razboju, a naraštaj skok preko kozlića. Buran aplauz su pobrali članovi čete iz Železnika, koju je dopratilo celo starešinstvo i je u grupi prisustvovao ovoj vežbi.

Osobito lep broj članova i članica izvodo je proste vežbe za Ljubljano. Mnogo ih je — među njima su sestre i braća iz Beograda.

18. starije braće izvode precizno i lepo proste vežbe; župsko odjeljene vežba na razboju i vratili.

Program se završava takmičenjem u natezanju užeta između Beograd VIII i IV. Dobili su braća iz Beograd VIII.

Belođavane je služila sreća: iako je bilo oblačno, kiša nije padala. Tek kad su se gosti počeli razlaziti, počela je i kiša.

Uveče je priredena uspela sokolska veselica s igrankom. Šaljiva lutrija izazvala je mnogo raspoloženja i pojedala zabavu. Zabavu je posetio brat Bogdanović Dobra, starešina Beograd III i potpredsednik opštine.

Moralan i materijalan uspeh ove priredbe bio je vrlo dobar. — Z.

SOKOLSKO DRUŠTVO VRDNIK

Braća i sestre vodnici održali su u meseču martu pred svim kategorijama nagovor »Zadaci Sokolstva u sadašnjosti«. — Pretsednica prosvetnog odbora sestra Mirković Jelisava održala je predavanje »Sokolstvo i verska tolerancija«.

U meseču aprilu održani su sledeći nagovori: 1) Osnivanje Sokolskog društva u Pragu. 2) Meseč mart u kulturnom životu Jugoslovena. 3) Razvoj Sokolstva do 1878. g. 4) Oslovljavanje sa »Ti«.

Sestra Mirković Jelisava održala je u meseču aprilu predavanje o trezvenosti kao i 30. aprila »O Petru Zrinjskom i Krsti Frankopanu«. Ovo predavanje održala je isti dan i u čitaonici rudarskih radnika u Vrdniku.

6. maja održan je durdjevanski uranak na divan obronak Fruške Gore zvan »Obrovac«. Prisustvovalo je oko 500 Sokola u pratnji rudarske glazbe, koji su svi ujedno i članovi Sokola.

21. maja održan je javan čas uz sudelovanje braća i društava iz Bečina, Starog Futoga i Iriga. Javan čas održan je na letnjem vežbalištu uz veliko sudelovanje članova Sokola kao i njihovih prijatelja. Moralno je odlično uspeo. Posle časa održana je veselica u prostorijama stare kasine.

Pod vodstvom starešine dr. Ljubiše Nikolića i sestre prosvetarke Jelisave Mirković naše društvo pokazuje veliki napredak, a naročita se pažnja posvećuje našim Sokolićima.

Župa Bjelovar

SOKOLSKA ČETA U TEREZINOM POLJU

Sokolska četa u Terezinom Polju održala je dne 5. juna svoju priredbu s ovim programom: 1) Muška deca: župске proste vežbe. 2) Ženska deca: proste vežbe za ljubljanski slet. 3) Muška deca: proste vežbe za ljubljanski slet. 4) Članovi: župске vežbe. 5) Naraštaj: župске proste vežbe. 6) Članovi: vežbe na preči. 7) Igrokaz za dečju »Nesretni pjetao«. 8) Igrokaz za dečju »Složi je spas«.

Kako se vidi program je bio bogat, a izveden je vrlo lepo i precizno. — Moralni uspeh je bio odličan, a materijalni dobar.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO GORNJI GRAD

V nedeljo 18. junija 1933 je priredila šolska mladina iz Šmartnega ob Paki dobro uspel koncert u prostrani dvorani tukajnjega Sokolskog društva. Mladinski zbor sta vodila gg. Hudales Oskar, tamošnji učitelj in Klančnik Franc, nadarjeni domaći skladatelj. Na sporednu je bilo več težjih mlađinskih skladb, ki so jih otroci odptili s čisto intonacijo in ubranimi jasnimi glasovi. Posebno pozornost so vzbujale številne Klančnikove, v modernem duhu zložene pesmi, ki smo jih sedaj prvič slišali. Brez dvoma je g. Klančnik izreden talent, ki bi zasluzil, da so mu odpro vrata našega konzervatorija.

Župa Cetinje

SOKOLSKA ČETA U SAVINOM POLJU

U Savinom Polju osnovana je Sokolska četa od 20 članova. Uprava župe je na svojoj sednici od 16. juna odobrila osnivanje ove nove sokolske čete, ali s pokusnim vremenom od 6 mjeseci. Uprava župe je odobrila predložene članove za upravu čete i to: starešina br. Mitar Radojičić, z. st. brat Selmo Hadžibegović, tajnik br. Rafail Pavlović, blagajnik br. Milutin Pavlović, načelnik br. Aleksandar Popović, revizori br. Doko Pavlović, br. Šuda Pilica, zam. rev. br. Ivica Čindra, br. Mumina Mahmutović, uprava: br. Mirko Jočić, br. Ljubomir Popović, br. Čedomir Jočimović, br. Tihomir Popović, zam. čl. uprave: br. Riza Medović, br. Šefka Hadžibegović, br. Blagoje Novaković i s. Anka Kujović.

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ

Letos se dovrši 25. godina u Črnomelju ustanovljeno Sokolsko društvo. To, vsekakor pomembno obletnico bomo v Črnomelju proslavili srečano u nedeljo dne 9. julija. Svečanost bo zdržan javni telovadni

nastop, nakar se bo vršila ljudska veselica na vrtu in v dvorani Sokolskega doma.

Bratska sosedna društva vabimo, da našo proslavo u čim večjem številu posetijo, a obenem naprošamo, da ta dan ne prieđejo svojih nastopov.

Ker bo proslava na nedeljo, pričakujemo, da nas obiščejo tudi prijatelji Belokrajine iz Ljubljane in drugih krajev.

Železniške zveze zelo ugodne.

Na svidjenje! Zdravo!

Župa Kragujevac

SOKOLSKA ČETA RES. SUBOTICA

11. juna 1933 osvećena je zaštava ove čete, koju je darovala mesna načelnica s. Milica Jovićić, dok je kum bio br. Dragutin Paunović.

Rano u jutro celo selo je bilo svečano okićevo zastavama i cvećem. Put do škole bio je okičen slavolucima, zastavama i slikama.

Oko 11 sati na vest, da dolaze Svetičani odjehali su okičeni konjanici i biciklisti, da ih na putu dočekaju, pa se s njima vratili. Radosna neroza zastavala je selom, kad se pojavise sve ponajodličniji gosti iz Svilajanca, Sokoli s upravom i drugi. Odmah za njima prispeše čete iz Medvede i iz Roande s već osvećenom zastavom.

U 11 i sati na vest, da dolaze Svetičani odjehali su okičeni konjanici i biciklisti, da ih na putu dočekaju, pa se s njima vratili. Radosna neroza zastavala je selom, kad se pojavise sve ponajodličniji gosti iz Svilajanca, Sokoli s upravom i drugi. Odmah za njima prispeše čete iz Medvede i iz Roande s već osvećenom zastavom.

Raspoloženje je bilo vrlo lepo, pa je starina pop Leka jednom pesmom otvorio još veće veselje.

Oko 2 sata prispeala je druga grupa odličnih gostiju na čelu s ministarskim izaslanikom br. Dragutinom Kotom, direktorom gimnazije u penz.

U 3 sata izveden je javan čas na lepoj poljani kraj Resave. Čas je otvoren starinskim društva eng. Jovan Drašković, zahvaljujući se da rodilac Milice Jovićicevoj i starešina čete Subotica Života Petrović, pozdravljajući goste. Nato su članovi i članice iz Svilajanca, te vežbači i vežbačice sela Roande, Medvede i Subotice izveli više uspešnih vežbi u grupa uz prisustvo ogromnog broja naroda iz Subotice i drugih sel.

Narod i gosti razili su se u najboljem raspoloženju.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO BELTINCI

V zadnjih meseциh od februarja sem je nastopil u društvenem delovanju nekak zastoj. Veliko je k temu pripomogla nenadna bolezen tajnice s. Štefanke Prešern, ki je naša najagilnejša moč. Pred veliko nočjo je brat Medvešček pričel režirati igro »Dom«, ali vsed netočnega prihajanja igralcev k vajam do vprizoritve ni prišlo. Na Teletvu po so članji in članice vendar nastopili v ljubški igri »V razvalinah življenja«. Igra je vsebinsko težka in zahteva spretnega režiserja in dobrih igralcev. Brat Medvešček je kot režiser pokazal veliko spretnost in globalno razumevanje tragike, ki prešinja drama. Pa tudi vlogo ocete je podal dobro. Veliko smeha je vzbudil med gledalcem kmet Sirk, ki ga je igral brat Silovinac. Pa tudi ostali igralci, s. Kosovičeva kot Lenka, br. Skočin kot Martin, s. Gaberčeva kot Tona, br. Pintarič kot Ferjan, so dobro in sigurno nastopali. Ljubljanka je bila s. Gaberčeva E. v vlogi stare ženice. Igra je dosegla tako v moralnem, kakor tudi v gmotnem oziru popoln uspeh.

S. načelnica Kosovičeva je v zadnjem času prav lepo pripravila moško in žensko deco na vaje za pokrajinski zlet v Ljubljani. Okrog 30. decembra obogata spola je nastopilo na župnem izletu v Ljutomeru in v Ljubljani. Tudi članice so nastopile v Ljutomeru in v Ljubljani.

Župa Mostar

SOK. DRUŠTVO U METKOVICIMA

Dne 18. juna održana je godišnja javna vežba, koja je bila ujedno i svečana manifestacija sokolske ideje. Usled sudelovanja sokolskih četa iz Kule Norinske, Tasovčica, Klepac, Pribilovaca in Gabele, članova društava iz Čapljine i Ljubuškoga, ova je sokolska priredba prešla razmere javne vežbe in pretvorila se u malo sokolski slct.

Starešinstvo župe pretstavlja je brat dr. Nardeli s braćom Prnjatovićem i Jovanovićem, koji su na stanicu dočekale sve sokolske kategorije.

Vreme je bilo veoma ružno. Uz silan veter i neprestanu pratrju prolomila, održane su posle podneve vežbe na igralištu sportskog kluba Narone, a u 21 sat na varoškoj pijaci, svečana akademija.

Prije vežbe govorio je brat dr. Koščina, starešina metkovskoga društva,

pretstnik opštine, o sokolskoj ideologiji, naglašavajući posebice značaj sokolske rada na selu.

Govor je bio primljen velikim odobravanjem i aplauzom.

Selo je bilo iskićeno sa narođnim zastavama, a na dva glavna ulaza pogodniti su slavoluci sa natpisom: »Dobro nam došli«.

U pol jedanaest obrazovana je povorka na sletištu. Na čelu povorce nazajlo se starčinštvo iz svih bratskih društava, koja su uzelu učešća na javnom času. U povori je bio svega učenika 747. Jedna sokolska zastava. Dve muzike. Povorka je prošla glavnim ulicama i zaustavila se pred opštinskom kućom gde su održali govore starčinštvo brat Mihailo Ružek i pravoslavni svećenik brat Ivan Popović.

Posebno održanih govora gosti su svi razmješteni po privatnim stanovima, koje je gradanstvo srdično primilo i ugostilo.

U dva i po bio je zbor kod opštine odakle su sve kategorije vežbača zajednički krenuli na sletište.

Javan čas otpočeo je u tri sata posle podne, i to ovim redom:

1) Muška deca, proste vežbe, 48.

2) Ženska deca, vežbe sa venčićima, 36.

3) Muški naraštaj, vežbe sa palicom, 48.

4) Ženski naraštaj, vežbe sa lukovima, 20.

5) Vežbe na spravama, vratili i razbijaju, 14.

6) Članice, proste vežbe, 16.

7) Članovi, proste vežbe, 76.

8) Muška školska deca, proste vežbe, 32.

9) Muška i ženska deca školska, proste vežbe sa pesmom (m.: 39, ž.: 39 = 78).

10) Muška i ženska školska deca, narodna kola (m.: 20, ž.: 20 = 40).

11) Odbojka.

Sve su vežbe izvedene vrlo dobro i na opšte zadovoljstvo mnogobrojne publike, koja je sve vežbača pozdravljala s dugim aplauzom.

Uvečje je održana akademija sa sledećim programom:

1) Govor brata tajnika Pavla Kovača.

2) Guslareva smrt, od Čika Jove, brat Pavle Šagat, učenik VI razr.

3) Šestorka, ritm. vežbe, ž. podml. iz Desp. Sv. Ivana.

4) Šestorka, slikovite vežbe, muški naraštaj iz Kule.

5) Šestorka, vežbe sa venčićima, ž. naraštaj iz Crvenke.

6) Petorka, ritmičke vežbe članova iz St. Siveca.

7) Šestorka, ritmičke vežbe ž. dece iz Pivnica.

8) Češka beseda, muški i ženski naraštaj iz Crvenke.

9) Šestorka, simbolične vežbe m. naraštaja iz Pivnica.

10) Narodne pesme na harmonici, muški podml. iz Torže.

Program je izveden besprekorno i na opšte divljenje svih prisutnih, koji su dugim aplauzom pozdravili završetak svake vežbe.

Posebno programa nastala je igranka i veselje.

Mora se naročito istaći srdačno gostoprimstvo mesnoga gradanstva u izlaženju ususret svima sekcijama društva oko prevoza, primanja na hranu i prenoćiće gostiju Sokola, na čemu im se ovim društvo najsrdačnije zahvaljuje i blagodari.

Isto se tako svima učesnicima gostima sa strane bratski zahvaljujemo na lepotu odziva i uveličavanju naše proslave i svečanosti.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUBOTICA

U nedelju, dne 11. juna priredilo je Sokolovo društvo u Subotici sa svojim sokolskim četama iz Bikova, Tavankut I., II., III. i Ljubova utakmice i javnu vežbu na igralištu sportskog kluba »Bačka«. Pre podne bile su održane probe svih kategorija na kojima je sudjelovalo 2469 vežbača. Zatim su sledile utakmice društvenog naraštaja. Društveni starčinštvo brat Kosta Petrović, gradski savjetnik, predao je pobednicima — uz lep govor — prelazni pehar i naraštaju zastavu da je nosi prvi pobednik. — Ujedno su održane i utakmice seoskih četa u prostim vežbama, bacanju kugle, skoku u dalj i trčanju na 100 m. Kao vrste četa su postigle 1240 ukupnih bodova ove rezultata: Tavankut I sa 1230, Tavankut II i III sa 1162, i Ljubovo za 1115.25 bodova.

Po završenim probama i utakmici pošla je gradom povorka do sokolskog doma, gde je održana komemoracija velikom nacionalnom borcu bratu prof. Vjekoslavu Spinčiću. — U povori je sudjelovalo 1793 lica s dve muzike.

Po završenoj povori celokupno članstvo s još toliko gradanstva skupilo se u amfiteatru pod otvorenim nebom subotičkog sokolskog doma uz prisustvo izaslanika gospodina Ministra za fizičko vaspitanje naroda, gosp. dr. Mirka Ivandekića, narodnog poslanika, predstavnika vojnih i gradanskih vlasti, te predstavnika svih kulturnih udruženja, gde je član uprave brat Ante Tadić, profesor, održao komemoracioni govor na uspomenu brata profesora Vjekoslavu Spinčiću.

S jednom minutom čutanja i poklicima: »Slava« — bila je odata dostojna pošta bratu Spinčiću.

Posebno podne u četiri sata počela je na igralištu »Bačka« velika javna vežba uz sudjelovanje 2769 vežbača (-ica) svih kategorija i sedam hiljada gledalaca.

Javna vežba imala je deset tačaka. Prvu tačku »proste vežbe« izvelo je 738 muške dece. Drugu tačku »Vežbe venčićima«, izvelo je 520 ženske dece. Treću tačku »Vežbe palicama« izvelo je 228 muških naraštajaca. Četvrtu tačku »Vežbe lukovima« izvelo su 32 ženske naraštajke. Petu tačku na raznim spravama, sa spravama i deca u igri, izvelo je 179 pripadnika svih društvenih kategorija. Šestu tačku »Proste vežbe« izvelo je 120 članova društva i seoskih četa. Sedmu tačku »Proste vežbe« izvelo su 53 članice. Osmu tačku »Štafeta« izvelo je 8 članova i naraštajaca na dužini 60×4 , i pobedili su članovi. Devetu tačku »Vežbe puščama« izvelo je 108 vojnika 34 p. puka. Desetu tačku »Naš san« izvelo je 722 pripadnika društvenih i seoskih četa. Kada se vežbačima doda još 51 član sokolske i vojne muzike, tada dobijamo impozantan broj vežbača (-ica) na ovoj javnoj vežbi od 2769, kojim bi brojem mogla biti zadovoljna i svaka župska javna vežba.

Što se tiče izvedenja pojedinih tačaka one su bile na zamernoj tehničkoj visini; sitne greške u ovako impozantnom broju moraju se pojedincima oprostiti. — Brat načelnik Lazar Tešić i sestra načelnica Jelisaveta Aradska s celim svojim prednjačkim zborom shvatili su savesno svoj zadatak ne samo kao tehničari vaspitači, nego i kao organizatori.

Vredno je spomenuti društvenu scenu »Naš san« sastavljenu od brata Tešića i sestre Aradske, u kojoj se iznosi želja i težnja, san sveg članstva našeg društva da ima svoj sokolski dom. Raznimi vežbama prikazuje se rad Sokola za izgradnju doma, što nadrad prosmatra i pri kraju se i od zatrepa za Sokolstvo i simbolički uzima učešće i prikazuje slovo A, t. j. Aleksandar, jer dom nosi ime Nj. V. Kralja, dok celokupno članstvo stvara životnu sliku u reči: DOM uz deklamaciju jednog jakog glasa.

Time je bila ova odlično uspela javna vežba završena uz sudjelovanje sedam hiljada gledalaca.

Od strane Novosadske župe bio je prisutan brat Milan Teodorović, župski načelnik, i kao gost iz Čehoslovačke brat Josip Burda, iz Sokolskog društva Pljen V.

I materijalan uspeh bio je velik, jer su se svi članovi uprave zauzeli da bi se ulaznice rasprodale.

Zupa Sarajevo

ZUPSKI SLET U TRAVNIKU

U nedelju je Travnik i cela njezina krajina doživelu veličanstveno sokolovo slavlje prilikom župskog sokolskog sleta na kome je učestvovalo celokupno Sokolstvo sarajevske Sokolske župe. Hiljade Sokola i ostalih rodoljubova manifestovali su kroz celi dan u starom Travniku za Sokolstvo i Jugoslaviju. Poznato je da je Travnik najkonzervativnija varoš Bosne, te se je široj glas je da se on teško miri s onim što je novo, napredno i širokogrudno. Sokolskim je sletom Travnik sve to demontovao.

Već su u petak stizale duge povorce Sokola u Travnik, koji je bio sav okićen cvetcem, zelenilom i slavolucima. U tom se gradu Sokolstvo sjajno afirmisalo. Od stanice Lašve, pa do Travnika svi su domovi pored pruge bili okićeni, a u Travniku su se vile jugoslovenske zastave na svim kućama. Sokolima u čast izvesili su zastavu na istaknutom mestu i Isusovci, koji drže tamo veliku gimnaziju. U neposrednoj blizini Isusovaca izrečeni su burni rodoljubivi govori.

U subotu i nedelji održane su utakmice za prvenstvo župe. Pristupilo je šest članova za prvenstvo, četiri u višem razdelu, 34 člana u nižem i 71 član u peteroboju. U peteroboju su se uglavnom takmičili članovi sokolskih četa. U višem se razdelju takmičila jedna članica, 6 u srednjem i 13 u nižem. Muških naraštajaca 6 u višem, 10 u nižem razdelu i 4 u peteroboju. Žen. naraštaja 4 u višem i 25 u nižem razdelu. U višem razdelu članova osvojio je prvo mesto i diplomu br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav Šarubek i Veljko Đedović, svaki Španjolski društva Nova Sarajevo; Franjo Puškaric iz Zenice, Gajafer Hebid i Nedžib Tafo iz Visokog, te France Miroslav iz Pala. U članskom peteroboju osvojila je prvo mesto diplomi br. Stevo Stanović iz Vareš-Majdana. U nižem razdelu članova osvojila je prvo mesto i diplomu vrsta društva Nova Sarajevo. Od pojedinaca osvojili su diplome i zauzeli mesta po ovom redu: Blagoje Čolija, Josip Vobojil, Karlo Dic, Milan Blažević, Blagoje Momčilović, Stanislav

Zakmičenja postavila su pojedina društva i čete sledeći broj vrsta: Varaždin 5, Čakovac 4, Ivanec 3, Ludbreg i Kotoriba po 2, te Prelog, Mursko Središće, Goričan, Nedelišće, Vratišnec, Sv. Ilija, Kaštelanac - Jakopovac, Novo Selo i Vidovec po 1. Pojedine zakmičenje postavila su još društva: Maruševec, Donji Kraljevec i Vinica.

U srednjem odeljenju članova nastupila je i vrsta članova društva Varaždin i postigla je 90%. U nižem odeljenju članova društva postignuti su ovi rezultati: 1) Varaždin (93%), 2) Kotoriba (81%), 3) Prelog (80%), 4) Mursko Središće (75%) 5) Čakovac (74%) i 6) Ivanec (33). Natecala je i vrsta članova društva Goričan u drugoj skupini (bez svih sprava) i postigla 30%.

Članovi četa postigli su ove rezultate: 1) Nedelišće (81%), 2) Vratišnec (71%), 3) Sv. Ilija (50%), 4) Kaštelanac-Jakopovac (44%), 5) Novo Selo (42%).

Sveukupno takmičilo je 99 članova. U srednjem odeljenju članova (Varaždin) plasirali su se pojedinci ovako: 1) J. Kerec (97%), 2) Durak (95), 3) S. Majcen (88%), 4) J. Kovačić (87%), 5) F. Mračović (84%), 6) A. Rak (76%), 7) D. Mračović (74%). U nižem odeljenju članova (I skupina) postignuti su ovi rezultati: 1) J. Petran (98.5%), 2) I. Peršić (96%), 3) D. Pongračić (95%) sv. iz Varaždina, 4) Lj. Škorkanec, Kotoriba (93%), 5) P. Spicer, Čakovac (92%), 6) I. Vizer, Prelog (91%), 7) L. Sadar, Mursko Središće (91.5%), 8) F. Mesarić (90.8%), 9) I. Putica, Čakovac (88%), 10) Valla R., Varaždin (85.5%), 11) F. Frančić, Prelog (84.4%), 12) A. Milinarić, Prelog (83.8%), 13) J. Holub, Kotoriba (82.8%), 14) I. Colenštajn, Varaždin (81.8%), 15) A. Horvat, Kotoriba (81.7%), 16) P. Čmrežki, Varaždin (81.4%), 17) V. Borović, Mursko Središće (78%) i 18) I. Jambrović, Čakovac (75.5%), slede ostali 19 do 42.

U nižem odeljenju članova (II skupina) prvo mesto je osvojio brat D. Visket, Maruševec (97%), slede 2 do 17.

Članovi četa osvojili su ova mesta: 1) M. Zadrovec, Vratišnec (98.3%), 2) I. Kriković, Nedelišće (92%), 3) M. Žganec, Vratišnec (85.6%), 4) D. Bratko, Nedelišće (83.3%), 5) I. Hertarić, Vratišnec (81.3%), 6) J. Novak (79.8%), 7) D. Krizman (77.3%) i 8) I. Čemerin (76%) sva trojica četa Nedelišće. Sledi 9 do 30.

Od članica nastuple su tri vrste nižeg odeljenja. Rezultat takmičenja je: 1) Varaždin (80.2%), 2) Ludbreg (72.4%) i 3) Čakovac (43.6%). Natecalo je 19 članica. Pojedinke postigle su ova mesta: 1) M. Vadla (99.6%), 2) H. Flerin (93.4%), 3) S. Raus (81.6%), sve tri Varaždin, 4) B. Vratarić, Ludbreg (77.4%), slede 5 do 19.

Muškog naraštaja nastupilo je sedam vrsta, te je njihov redosled: 1) Varaždin I (96.5%), 2) Varaždin II (90.3%), Čakovac (81.6%), Vidovec (49.6%),

5) Kotoriba (49.3%), 6) Ivanec I (30.7%) i 7) Ivanec II (29.6%). Kao pojedinci postigli su ova mesta: 1) E. Krnoul (100%), 2) P. Marković, S. Branilović i V. Horvatić (svi 96.6%), 3) J. Marc i A. Kovačić (95%), 4) B. Ostočić, S. Branilović, D. Dicholo sv. Varaždin i I. Varga, Čakovac (91.6%) 5) D. Novak, Čakovac (85%), 7) A. Podoreški, Varaždin (80%), 8) M. Mićek, Čakovac (76.6%) i 9) Takač L., Čakovac (75%) Sledi 10 do 37.

Zenski naraštaj nastupio je s dve vrste: 1) Ludbreg (71.4%) i 2) Čakovac (71.2%). Kao pojedinci plasirale su se: 1) B. Stipan, Čakovac (90%), 2) A. Ivanek, Ludbreg i J. Oršanski, Prelog (86.6%), 3) D. Štrbac, Ludbreg (83.3%), 4) E. Suberti i T. Vadla, Varaždin (81.6%), 5) A. Novak, Varaždin (80%), 6) A. Petković, Ludbreg (76.6%) i 7) M. Rokić, Varaždin (75%). Sledi 8 do 37.

U šesteroboju članova natecala su se tri člana i postigli su: 1) St. Durak 2835/22, 2) V. Kalbač 2473/72 i 3) V. Samac 1197/32 tačaka (svi Varaždin).

Dar Nj. Vel. Kralja, dragoceni lovovenac, osvojila je ove godine Sokolsku četu Nedelišće, matičnog društva Čakovac.

Iako je ove godine nateca manji broj vrsta rezultati natecanja su mnogo povoljniji od prošlo i pretprošlogodišnjih natecanja, što je znak, da se je više pažnje posvećivalo pripremama za natecanja, koja su bila podjednog i izbirna takmičenja za međusetska natecanja.

SOKOLSKO DRUŠTVO IVANEC

18 juna priredili su diletanti Sokolskog društva pretstavu. Davana je aktovka od J. Jovanovića Zmaja »Šaran i Molirova lakrdija u 3 čina «Lijepnik protiv volje«.

Nakon vrlo uspehljih pretstava, koje su već do sada davane vladao je interes publiku i za ovu priredbu. Oko 150 prisutnih pratili su komade s velikom pozornosću i došli u priliku da u smehu do suza provedu jednu večer.

Moralni uspeh je bio potpun, a obzirom na letnje prirede u dvorani moramo biti zadovoljni i s materijalnim uspehom.

SOKOLSKA ČETA JALŽABET

Sokolska četa Jalžabet održala je svoj treći javni nastup dne 25. juna u selu Imbrovcu. Isti je u moralnom i materijalnom pogledu sasvim uspeo. Gledalaca bilo je do 800, a broj svih vežbača s decom 210. Nešto posle 3 sati sve su kategorije na čelu s četnim barjakom i sokolskom fanfaram, obaše vežbača. Usred najveće tisine održao je brat starčina ove čete Stjepan Pepekolj govor u kome je pozdravio sve prisutne, a napose izaslanike Sokolske župe Varaždin kao i matičnog društva Varaždin. Odgovorio mu je br.

Muškog naraštaja nastupilo je sedam vrsta, te je njihov redosled: 1) Varaždin I (96.5%), 2) Varaždin II (90.3%), Čakovac (81.6%), Vidovec (49.6%),

Novaković, starosta Sokolskog društva Varaždin. Tada su usledile spontane ovacije Nj. Vel. Kralju i starešini Saveza SKJ Nj. Vis. Kraljeviću Petru.

Glažba svira državnu himnu, koju slušaju svi u stavu mirno, a nečlanovi otkritih glava. Zatim je izveden program od 8 točaka, koje je izvela sama četa Jalžabet, a u 6 tački pomogla je u ljubljanskim vežbama i četa Martijević.

Sve vežbe izvedene su precizno, a efektna su bila kola, koja su izveli na raštajke i podmladak. Posle izvedenog programa sledila je zabava, koja je protekla u lepoti i bogatstvu raspolaženju. I ovom javnom vežbom i opet je dokazala četa Jalžabet svoj solidan rad.

Zupa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVI BEČEJ - VRANJEVO

Sokolsko društvo Novi Bečej-Vranjevo priredilo je 18. juna javni čas. Ova priredba je odlično uspela. Vežba sviju kategoriju bilo je oko 700. Učestvovala su društva iz Vel. Bečkereka, Vel. Kikinde, Melenaca, Taraša, Araca. Društvo Melenci poslalo je i jedan odred konjice. To je bila impozantna povorka, koja je privlačila dubok utisak na posmatrače. Na javnom času, kao i uveče na akademiji, svirala je disciplinovana fanfara Sokolskog društva »Matica« Vel. Bečkerek.

U programu javnog časa bile su vežbe određene za pokrajinski slet u Ljubljani, kao i vežbe, koje je propisala župa Vel. Bečkerek za svoj ovogodišnji slet. S tehničke strane izvedenim vežbama nema se što primeti. Osetan je napredak prema ranijim godinama.

Neposredno pred početak javnog časa pale je kiša, koja je sprečila veliki deo publike da dođe na sletište, usled čega je otpao očekivan materijalni uspeh. Akademija je u materijalnom pogledu odlično uspela.

Pre podne je na uobičajeni način defilovala povorka. Posle povorka starišina društva Vuk Radović, uprav. Grad. škole, pozdravio je poletnim govorom goste i izneo ciljeve Sokolstva.

Sve su kuće bile okićeone državnim zastavama. Popoldnevnu javnu vežbu omeo je jaki pljusak kiši, ali je ona bila ipak u smanjenjem opsegu izvedena u dvorani sok. doma, koji je bio toliko pun, da više nisu mogli mnogi ući, koji su

hteli da gledaju napredak i natecanje naših kategorija.

Vežbi je prisustvovala i izaslanica župe Zagreb, koja je pohvalila rad i izvađanje sviju kategorija, domaćih i gostiju.

Na večer održana je u sok. domu akademija, koju je otvorio pozdravnim govorom br. prosvetar. Iza otpevane sok. himne redale su se pojedine točke programa u uzornom redu i odličnoj izvedbi.

Gledaocima su se najviše svidale male naraštajke u narodnim nošnjama ovoga kraja; odlično je bila izvedena i alegorička slika: Narcis i vile, te vežba ženske dece sa sunčobranima. Iza nastupa članova vežbača na spravama, te nekoliko deklamacija završena je akademija pevanjem pevačke sok. skecije.

Iza programa razvila se animirana zabava i ples.

Tom je priredbom kutinsko Sokolsko društvo pokazalo veliki napredak od lanjske godine.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVA GRADISKA

Nova Gradiška doživela je 18. juna do sada najveću sokolsku svečanost, kada je Sokolsko društvo izvršilo posvetu i razviće svoje društvene zastave. Već u veče toga svečanog dana sakupljeno članstvo sa zvucima fanfare priredilo je pod prizorima srdačne i bratske ovacije kumi zastave sestri Jelki Žagar i darovatelju zastave br. dr. Jovanu Mariću. Sutrašnja svečanost najavila je fanfara s budnicom, a gradani su na svojim kućama izvesili zastave. Rano u jutro stigli su izaslanici vežbama nema se što primeti. Osetan je napredak prema ranijim godinama.

Neposredno pred početak javnog časa pale je kiša, koja je sprečila veliki deo publike da dođe na sletište, usled čega je otpao očekivan materijalni uspeh. Akademija je u materijalnom pogledu odlično uspela.

Pre podne je na uobičajeni način defilovala povorka. Posle povorka starišina starčina državca Zmajević, uprav. Grad. škole, pozdravio je poletnim govorom goste i izneo ciljeve Sokolstva.

Sve su kuće bile okićeone državnim zastavama. Trgovina sokolskih potrepština i krojačka dvorana

zadovoljila je sve.

Kako su se na sokolskom letnjem vežbalistu sakupili svi Sokoli, te predstavnici mesnih nadleštava i društava počelo je u 10 sati svečano osvećenje zastave. Posle osvećenja kuma sestra Jelka Žagar zavezala je traku i razvila zastavu, te ju s lepotom rečima predala starčini državcu br. dr. Jovanu Mariću, a fanfara je svirala državnu himnu. Starčina dalje predaje zastavu na čuvanje barjaktaru br. Miloradu Vlatkoviću, koji ju prima i zaklinje se, da će zastavu časno čuvati i braniti. Zatim br. dr. Marić govorio o značenju zastave i zahvaljujući se prisutnima pozdravlja predstavnike vlasti i društava. Podnačelnik br. Stjepan Derečanin u ime grada pozdravlja sve Sokole, želeći im da iz Nove Gradiške odnesu najlepše utiske. U ime župe Zagreb br. Đžamonja govorio o značenju i važnosti Sokolstva, čestitajući društvu ovu svečanost. Osnivač Hrvatskog Sokola u Novoj Gradiški br. Jaroslav Šug iznoseci sve potreškoće sokolskog rada i osnivanja, raduje se današnjem uspehu

i slavi. Iza toga duga sokolska povorka od 440 učesnika s dve fanfare i šest zastava prošla je kroz glavne ulice grada.

Sa svečanosti odašlani su pozdravni telegrami Nj. Vel. Kralju, Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije i banu dr. Ivi Peroviću. Posle podne u 4 sata nastavljen je svečanost javnom vežbom s biranjem rasporedom od 12 točaka. Sve su vežbe lepo izvedene, a najveće oduševljenje izazvale su proste vežbe 312 muške i ženske dece. Biće je to uživanje gledati nastup ovako velikog broja dece s pratnjom vlastitog dečjeg tamburaškog zboru, pod dirigovanjem učitelja br. Dragana Begovića, prosvetara čete Cernik. Nastup vojnika izazvao je ponovo jače oduševljenje i manifestacije. Misao i jačnost sokolskih ideja naročito se pokazala na nastupom 133 članova sokola. Četa. U većem broju nastupilo je još 40 članica sokolskih četa i 28 članova društava. Na koncu je u dugačkom lanцу izvršen mimohod sviju kategoriju i pozdrav zastavama. Na veče je bila zabava i narodno veselje.

SOKOLSKA ČETA KUKUNJEVAC

Sokolska četa Kukunjevac održala je 11. juna t. g. svoju petu javnu vežbu, na kojoj je prisustvovalo matično društvo Pakrac, te društva, Lipik i Čaglić i čete Gaj i Jagma.

Priredba je bila posećena lepim brojem braće gradana i velikim brojem seljana ovoga mesta i okoline. Opaža se, da se naše sokol. prirede svake godine u većem broju posećuju i da broj vežbačeg članstva raste. Program je izveden u 8 tačaka vrlo dobro. Posle programa razvilo se narodno veselje u sudjelovanju bratske glazbe Pakrac i tamburaškog zboru ove čete. Priredba je izvedena kao i sve dosadane na apstinenskoj osnovi. Uspeh je u svakom pogledu vrlo dobar.

SOKOLSKA ČETA PODSUSED

Sokolska četa u Podsusedu priredila je u nedjelju dne 25. juna izlet u selo Lisičinu s celokupnim članstvom, kao i konjicom matičnog društva Zagreb I. Na improviziranom vežbalistu škole Lisičine nastupile su sve kategorije vežbača, te je svaka pojedina tačka nagrađena aplauzom. Oduševljeno klijanje nastalo je kad je kao zadnja tačka na poljanu pred školom nastupila konjica pod vodstvom brata Koštice, te izvela nekoliko bravuroznih parada, koje su se prisutnim seljancima izvanredno svidale.

Nakon javne vežbe zahvalio se je četi brat Molnar, ravn. učitelj u Lisičinu, koji je s mnogo mara uvezbačkoj deci, koja su isto nastupila, dok je načelnik brat Vuksan pozdravio sve prisutne. Iza toga razvila se društvena veselica, koja se je pretvorila u pravo narodno veselje.

Aktuelna knjiga!

Vekoslav Bučar:

Kod Cužičkih Srba

Putopis sa 38 slika, str. 176
Cena: Din 12—, poštarina Din 1—

Učiteljska knjigarna, Ljubljana

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI (NARODNI DOM)

dobavila:

Odela za žensku decu	od Din 40—	do Din 45—

<tbl